

AGRO

MEDIA
Publicație Periodică a Federației Naționale
a Agricultorilor din Moldova "AGROinform"

Nr. 2 (48), 19 februarie 2009

inform

Ambasada Ucrainei infirmă informațiile de introducere a regimului de vize pentru moldoveni

Ambasada Ucrainei la Chișinău infirmă informațiile apărute în presă precum că țara vecină ar intenționa să introducă regimul de vize pentru moldoveni și precizează că posibilitatea introducerii regimului de vize dintre Ucraina și R.Moldova nu este analizată de autoritățile ucrainene.

Potrivit unui comunicat al Ambasadei Ucrainei la Chișinău, în ultimele zile, în unele surse de informare în masă au apărut mai multe informații cu referire la declarații făcute de ministrul Afacerilor Interne al Ucrainei, Yurie Lutsenko, cu privire la intenția Ucrainei de a introduce un regim de vize cu Moldova.

„În legătură cu aceasta, Ambasada Ucrainei consideră necesar să menționeze că problema introducerii sau eliminării regimului de vize pentru intrarea în Ucraina a cetățenilor străini se află exclusiv în competența Ministerului Afacerilor Externe al Ucrainei și că asemenea subiecte în cadrul instituției indicate nu au fost analizate”, se arată în comunicat.

Medii internaționale l-au citat la finele săptămânii trecute pe ministrul de interne ucrainean, Iurii Luțenko, care a spus că guvernul de la Kiev trebuie să instituie regim de vize pentru Georgia și Moldova din cauza seriozității situației criminogene din țara vecină. La concret, ministrul interne a spus că în Ucraina activează grupări criminale georgiene, iar moldovenii folosesc teritoriul Ucrainei pentru a ajunge ilegal în Uniunea Europeană (UE).

Medii internaționale l-au citat la finele săptămânii trecute pe ministrul de interne ucrainean, Iurii Luțenko, care a spus că guvernul de la Kiev trebuie să instituie regim de vize pentru Georgia și Moldova din cauza seriozității situației criminogene din țara vecină

Zinaida Greceanîi: Leul nu se va deprecia

Leul moldovenesc nu se va deprecia brusc, până și nici după alegerile parlamentare din 5 aprilie 2009, a declarat premier-ministrul Zinaida Greceanîi, în cadrul mesei rotunde "Tehnologii și instrumente de contracarare a crizei. Nivelul economiei - indicele anului 2008. Perspectivele pe anul 2009".

Premierul consideră că deprecierea leului este o măsură care "nu mai pare eficientă pentru majorarea veniturilor în Bugetul Național

în situația reducerii exporturilor și a consumului, ca efect al crizei mondiale". "În realitate, însă, ea nu va avea nici un efect", a menționat Greceanîi.

Potrivit oficialului, "Guvernul se va orienta spre menținerea stabilității macroeconomice, stabilității valutei naționale și continuarea promovării politicii bugetar-fiscale și monetare actuale pentru asigurarea dezvoltării durabile a economiei".

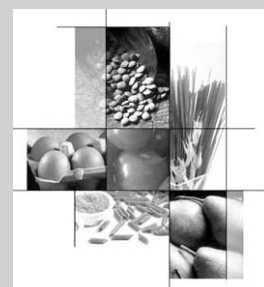
Criza din 2006 și seceta din 2007 ne-au permis să rezistăm situației actuale

Criza vinului din 2006 și seceta anului 2007 au constituit un vaccin destul de dureros pentru economie, dar acesta a permis Republicii Moldova să treacă mai ușor de actuala criză economică globală, a declarat prim-ministrul Zinaida Greceanîi

pag. 3

Avantajele agriculturii ecologice și pașii spre certificare

pag. 4

2009 va fi un an mediu după cantitatea așteptată de precipitații

pag. 5

Măsurile tehnologice aplicate în perioada de vegetație pot asigura o recoltă de cartofi cu 10-15 zile mai devreme

pag. 10

Gheața dobânzilor începe să dea fisuri

pag. 8

Producătorii sucului concentrat de mere din regiune se confruntă cu lipsa de cerere

Piața sucului concentrat de mere din Ucraina este de mai multe luni în stagnare. Din cauza diminuării prețurilor la concentratul de mere pe piața mondială, majoritatea fabricilor de conserve din Ucraina au micșorat volumul de achiziționare a materiei prime pentru suc de mere și au diminuat volumul producției finite.

Potrivit revistei electronice "Agroglead", o bună parte din producătorii de concentrat de mere nu au înregistrat în ultimele luni nicio tranzacție de vânzare-cumpărare a producției din cauza lipsei de cerere.

Sursa citată arată că procesatorii ucraineni comercializează suc de mere concentrat la un preț de 750-850 euro pentru o tonă, în timp ce țările europene vând același produs cu 600-700 euro pentru o tonă.

Portalul "Agravista" susține

că producătorii de suc concentrat de mere din Moldova declară aceleași probleme. Prețul concentratului de mere s-a redus considerabil încă din anul 2008. Astfel, dacă în luna august 2007 o tonă de suc concentrat de mere se vindea la un preț de 20 995 lei, atunci pe parcursul anului trecut prețul acestuia a scăzut până la 11 835,91 lei pentru o tonă. Din această cauză procesatorii de fructe și legume au micșorat cantitățile de mere procurate de la producători agricoli.

Merele autohtone se vor scumpi din primăvară

Merele moldovenești se vor scumpi către luna aprilie curent, din cauza micșorării stocurilor de producție autohtonă.

Potrivit experților Federației AGROinform, aceste prognoze se bazează pe experiența anilor precedenți, când în lunile de primăvară necesitățile pieței interne sunt satisfăcute cu producție de import, din cauza micșorării ofertei de mere autohtone.

Totodată, prețurile vor crește spre luna aprilie, deoarece majoritatea producătorilor de mere își vând în lunile de iarnă producția la prețuri mici din cauza lipsei frigiderelor cu capacitate mare de păstrare.

În prezent, merele moldovenești sunt vândute la prețuri angro de 4-8 lei pentru un kilogram. În același timp, practica anilor precedenți arată că în lunile de primăvară merele sunt vândute la un preț de 15-25 lei/kg.

În decursul unui singur an

Au fost inaugurate 32 de unități de păstrare și procesare a producției pomi-legumicole

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare anunță că pe parcursul anului trecut, în Moldova au fost date în exploatare 32 de unități de păstrare și procesare a producției vegetale.

Potrivit MAIA, printre acestea se numără 25 frigidere, 4 întreprinderi de procesare a fructelor și legumelor

și 3 uscătorii. Totodată, suprafețele de sere și tunele pentru producerea legumelor pe teren protejat au fost extinse cu circa 18 mii de hectare.

În același timp, specialiștii Federației AGROinform consideră că unitățile de păstrare a producției pomi-legumicole, precum și serele care activează pe teritoriul țării nu sunt suficiente pentru asigurarea necesităților pieței interne. Din aceste motive, o mare parte din cerere este asigurată din importuri.

Produse agricole ecologice vor fi recoltate în acest an de pe o suprafață de circa 3 mii ha

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare estimează că în anul curent producția agricolă ecologică va fi recoltată de pe o suprafață de 2,9 mii ha.

De pe suprafețele menționate vor fi recoltate 3500 tone de grâu, 1700 tone de floarea-soarelui, 950 tone de orz, 600 tone de cartofi etc.

Potrivit portalului "Agravista", Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare s-a arătat interesată de acordarea creditelor business-ului agricol. Astfel, BERD va acorda pentru anul curent asistență de 10 mln euro pentru susținerea producerii de legume și fructe ecologic pure, datorită condițiilor reale de creștere a acestora în Moldova.

Anterior, Brigida Schmognerova, reprezentantul BERD, a declarat în cadrul unei întrevederi cu oficiali de la Chișinău că, de regulă, Banca nu se implică în

susținerea proiectelor de acest gen din cauza riscurilor mari, însă în cazul Republicii Moldova, BERD este interesată de astfel de investiții.

Federația Agriculților AGROinform prezintă prețurile zilnice angro la fructe și legume pe 5 piețe din Moldova

Prețuri la unele produse agricole colectate la 13 februarie 2009

Informația zilnică despre prețuri o puteți accesa pe www.agravista.md

Denumirea produsului	Piața agricolă Edineț			Piața angro Bălți			Piața angro Chișinău (Albișoara)			Piața agricolă Ungheni			Piața agricolă Cahul		
	Preț minim	Preț maxim	Preț mediu	Preț minim	Preț maxim	Preț mediu	Preț minim	Preț maxim	Preț mediu	Preț minim	Preț maxim	Preț mediu	Preț minim	Preț maxim	Preț mediu
Legume															
Ardei dulce	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	25,00	26,00	26,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Cartofi	3,50	3,50	3,50	2,00	5,00	3,20	3,50	5,00	4,00	4,00	4,00	4,00	3,50	5,00	4,50
Castraveți	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14,00	16,00	15,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ceapă galbenă	2,20	2,80	2,50	2,60	3,00	3,00	2,50	3,50	3,00	3,50	3,50	3,50	2,50	2,80	2,50
Ciuperci Champignon	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	28,00	30,00	29,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dovlecei	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	16,00	16,00	16,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Gogosari	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	34,00	35,00	35,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Morcov	0,00	0,00	0,00	2,00	2,50	2,00	3,00	7,00	3,50	4,00	4,00	4,00	2,00	3,00	3,00
Ridiche neagră	0,00	0,00	0,00	5,00	5,00	5,00	4,50	5,00	5,00	0,00	0,00	0,00	4,50	4,50	4,50
Roșii de seră	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14,00	17,00	16,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sfeclă de masă	0,00	0,00	0,00	2,50	3,00	3,00	2,00	3,00	2,50	0,00	0,00	0,00	2,00	3,00	3,00
Usturoi	0,00	0,00	0,00	10,00	12,00	10,00	17,00	20,00	18,00	0,00	0,00	0,00	8,00	9,00	8,00
Varză	0,00	0,00	0,00	1,50	2,00	2,00	1,00	1,00	1,00	0,00	0,00	0,00	1,50	1,50	1,50
Fructe															
Mere Golden	4,00	5,00	4,50	4,00	4,00	4,00	4,00	7,00	5,00	5,00	5,00	5,00	3,00	6,00	5,00
Mere Idared	2,00	3,00	2,00	4,00	4,00	4,00	4,00	6,00	5,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Mere Rihard	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,50	5,00	4,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Miez de nucă	20,00	25,00	22,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Prune uscate	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	20,00	20,00	20,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Struguri albi de masă	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	13,00	18,00	18,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Struguri de masă Moldova	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11,00	14,00	13,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Struguri roșii de masă	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14,00	21,00	21,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Zinaida GRECEANII:

Criza din 2006 și seceta din 2007 ne-au permis să rezistăm situației actuale

Șeful Cabinetului de miniștri recunoaște că există și domenii problematice, cum ar fi agricultura și exporturile

Criza vinului din 2006 și seceta anului 2007 au constituit un vaccin destul de dureros pentru economie, dar acesta a permis Republicii Moldova să treacă mai ușor de actuala criză economică globală, a declarat prim-ministrul Zinaida Greceanii marți, 17 februarie, în cadrul unei conferințe de presă.

Premierul a remarcat că, datorită politicilor dure, întreprinse de stat, criza nu ne-a afectat în mare măsură. „Desigur sunt unele domenii în care s-a resimțit impactul mai mult. De exemplu, agricultorii se ciocnesc cu probleme, în pofida unui an roditor. De asemenea, suferă exportatorii, unele întreprinderi micșorează volumele de producție. Dar noi avem experiența anilor 2006 și 2007, când nu a fost mai ușor decât în 2008”, a subliniat Zinaida Greceanii.

Potrivit prim-ministrului, măsurile care au contribuit la minimalizarea efectelor crizei din 2008 asupra Republicii Moldova au fost implementate încă din 2006. „Accentul a fost pus pe îmbunătățirea sistemului de control al calității produselor autohtone, ceea ce contribuie la ridicarea competitivității produselor. Fluxul de investiții străine era scăzut, astfel au fost implementate măsuri de debirocratizare și liberalizare economică. În condițiile de azi, toate statele recurg la subvenții în diferite ramuri economice. Noi am făcut asta încă din 1 ianuarie 2008”, a remarcat Greceanii.

În același timp, premierul îndeamnă autoritățile locale să utilizeze rațional resursele financiare

În legătură cu recesiunea financiară mondială, Guvernul Moldovei îndeamnă autoritățile să utilizeze resursele financiare rațional. Premierul Zinaida Greceanii a declarat în aceeași conferință de presă că Executivul a stabilit deja mai multe priorități în cheltuielile bugetare.

„Nu vom admite nici o reținere a pensiilor, salariilor, burselor și a altor plăți sociale. De ase-

menea, nu vom stopa realizarea proiectelor investiționale, care sunt finanțate de stat”, a accentuat Greceanii, menționând că pentru desfășurarea proiectelor investiționale vor fi valorificate 15 la sută din cheltuielile bugetului de stat.

Șeful Cabinetului de miniștri a mai specificat că Guvernul a solicitat administrației publice locale să utilizeze rațional finanțarea din bugetul de stat. Totodată, Zinaida Greceanii, a subliniat că în 2009 va fi exclusă o posibilă majorare a numărului funcționarilor publici. „Din 2005 ne ocupăm de reducerea aparatului de stat. Pe parcursul anilor 2006-2007 acesta s-a redus cu peste 40 la sută”, a specificat Greceanii.

Totodată, Prim-ministrul a opinat că experții FMI au apreciat înalt măsurile întreprinse de Guvernul moldovean în condițiile de criză. „Datorită implementării unor măsuri dure în politicile regulatorii și fiscale, scenariul după care se desfășoară lucrurile în țările vecine este puțin probabil pentru Moldova”, a declarat Greceanii, citând experții FMI.

„Nivelul Produsului Intern Brut în 2008 a constituit 62,8 miliarde lei, sau 6 miliarde de dolari. Acest indice depășește de două ori coeficientul din anul 2005”, - a declarat, marți, Premierul, Zinaida Greceanii, în cadrul unei conferințe de presă.

În același timp, potrivit Premierului, inflația a constituit, anul trecut, 7,3 la sută. „Noi am putut doar visa la un astfel de indice, planificând o creștere a nivelului inflației cu 10 la sută în 2008”, a accentuat Greceanii.

„Acest indice vorbește despre multe, pe fondul situației economice, care s-a creat în țările vecine”, susține prim-ministrul. În context, Zinaida Greceanii a adus exemplul Ucrainei, unde nivelul PIB-ului în 2008 a fost de 2,2 la sută, iar inflația a însumat 22 de procente.

FMI este dispus să acorde R. Moldova asistență financiară anticriză

Fondul Monetar Internațional (FMI) de comun cu donatorii internaționali, este dispus să acorde Republicii Moldova asistență pentru depășirea consecințelor crizei financiare globale, a declarat Graeme Justice, șeful Misiunii FMI pentru Moldova în cadrul întrevederii cu premierul Zinaida Greceanii.

Potrivit Serviciului de presă al Guvernului, părțile au pus în discuție evoluția situației macroeconomice în Republica Moldova și politicile promovate de autoritățile de la Chișinău în vederea atenuării impactului crizei economice internaționale. Premierul moldovean a declarat că Guvernul întreprinde acțiuni concrete de ordin bugetar-fiscal pentru menținerea stabilității economice interne, de rând cu Banca Națională, care monitorizează strict evoluțiile din sectorul bancar, mai informează sursa citată. Amintim că în cadrul ultimei vizite a Misiunii FMI la Chișinău, desfășurată în perioada 4-16 decembrie 2008, Graeme Justice a declarat că la începutul anului curent Consiliul director al Fondului urmează să decidă debursarea următoarei tranșe de peste 18 mln USD acordate în cadrul Mecanismul de finanțare pentru creșterea economică și reducerea sărăciei (PRGF). Programul PRGF în R. Moldova presupune acordarea unui credit de circa 166 mln USD, din care deja au fost debursate circa 131 mln USD. PRGF este un mecanism de creditare al FMI cu regim preferențial pentru statele cu venituri mici. Rata dobânzii pentru creditele în baza PRGF constituie 0,5 la sută anual. Creditele sunt oferite pe un termen de 10 ani, cu o perioadă de grație de 5,5 ani.

UE a prelungit interdicțiile de circulație pentru 19 lideri transnistreni

Consiliul de miniștri al Uniunii Europene a decis luni seara, să prelungească până la 27 februarie 2010 interdicțiile de circulație în spațiul comunitar pentru 19 funcționari din Transnistria.

Lista conține 19 nume ale conducerii regiunii transnistrene.

Printre persoanele vizate se numără liderul transnistrean, Igor Smirnov și feciorii săi: Vladimir, care conduce comitetul vamal al regiunii și Oleg, care deține funcția de consilier în același comitet. În același timp, în listă nu a fost inclus șeful legislativului local, Evghenii Șevciuc.

„Lista neagră” a funcționarilor transnistreni a fost, pentru prima dată, alcătuită de Uniunea Europeană în februarie 2003, fiind actualizată anual. UE consideră că persoanele incluse în această listă sunt responsabile de lipsa de progres în reglementarea transnistreană.

Potrivit UE, cele 19 persoane sunt responsabile de lipsa progresului în reglementarea conflictului transnistrean.

WHEN YOU NEED TO BE SURE

SGS

Avantajele agriculturii ecologice și pașii spre certificare

Balanța comercială în comerțul exterior al Republicii Moldova pe parcursul ultimului deceniu a înregistrat o tendință clară de diminuare, fapt ce demonstrează evoluția nefastă a sectorului economic în întregime. Exportul produselor agricole moldovenesti este orientat preponderent spre piețele tradiționale de desfacere din CSI, piețe în dezvoltare, nestabile în prezent. Exportul în aceste țări presupune mari riscuri. Diminuarea exportului produselor agricole sunt influențate de un șir de factori inclusiv și de competitivitatea redusă a producției locale agricole pe piețele interne și externe de desfacere, datorită calității și siguranței necorespunzătoare cerințelor mereu crescândă a acestor piețe.

Consumatorii de astăzi, în special pe piețele Uniunii Europene și ale altor țări din lume, nu numai că cer garanții ca produsele pe care le cumpără să fie calitative, dar tot mai mult și mai mult solicită confirmări suplimentare a calității și siguranței produselor pe care le consumă. Ei preferă produsele biologice/ecologice curate și nemodificate genetic iar cererea pentru astfel de produse este în continuă creștere.

Conform informației parvenite de la organizațiile internaționale de specialitate, circuitul anual al produselor ecologice pe piața mondială constituie în prezent cca 50 mlrd USD cu o creștere anuală de 20%. Uniunea Europeană consumă cca 45% din volumul global de produse ecologice. Potrivit prognozelor specialiștilor, în anul 2010, vânzările produselor ecologice se vor estima la 60 mlrd USD anual. Piața Rusiei în următorii ani va consuma anual produse ecologice în volum de 2-3 mlrd USD. În asemenea țări ca Germania, Elveția, Anglia etc., piețele de produse ecologice sunt nesaturate și importa cca 60-70% de astfel produse. Prețurile la produsele ecologice cu certificate internaționale sunt în mediu cu 50-60% (în unele țări de 2-3 ori) mai mari de cât la produsele crescute convențional.

Anual se organizează diferite expoziții ale produselor ecologice. La cea mai mare expoziție anuală BioFach din Germania participă peste 1200 de producători de produse ecologice din peste 80 de țări.

În Republica Moldova Compania SGS Moldova, membru al **Grupului Internațional SGS** (*Société Generale de Surveillance*), a înregistrat și certificat peste 15000 mii ha de terenuri agricole, pe care se produc nuci, struguri, vinuri, ulei vegetal și eteric, fructe și legume, cereale, pomușoare, miere etc. Certificarea ecologică se efectuează în conformitate cu **Regulament European de Producere Ecologică** (CE) 834/2007 având ca scop certificarea producției agricole, pro-

ducției vegetale, producție animaliere, producției animaliere de acvacultura, producției apicole, culturile sălbatice. Majoritatea produsele ecologice sunt exportate și totodată sunt solicitate și pe piața locală.

Republica Moldova este situată într-o zonă geografică cu condiții climatice extrem de favorabile și soluri foarte fertile, combinația cărora reprezintă o oportunitate enormă pentru sectorul agricol al economiei naționale și care permite obținerea unei recolte bogate de o înaltă calitate fără necesitatea aplicării intensive a diferitor chimicale și îngrășăminte neorganice sau cu aplicarea chimicalelor nesintetice. Este însă necesară respectarea cerințelor standardelor internaționale și naționale la producere.

Cadrul legal al Republicii Moldova permite dezvoltarea Agriculturii Ecologice. În scopul susținerii, promovării și dezvoltării Agriculturii Ecologice, Parlamentul a adoptat Hotărârea Nr. 312 din 25.12.2008 (MO nr. 7-9/18 din 20.01.2009) care reglementează **subvenționarea producătorilor agricoli** înregistrați și certificați în modul stabilit de un **Organism de Certificare recunoscut Internațional și Local**. Mărimea mijloacelor de subvenționare este de:

- 700 lei pentru un hectar de teren agricol supus procesului de conversiune în primul an și de 400 lei în al doilea an;
- 20% la prețul produselor agroalimentare ecologice (inclusiv plantele medicinale, eterooleaginoase și derivatele lor) comercializate pe teritoriul republicii;
- 40% la prețul produselor agroalimentare (inclusiv plantele medicinale, eteroole ginoase și derivatele lor) ecologice exportate.

Pașii spre certificare sunt următorii:

1. Adresarea către Compania de certificare Internațională SGS Moldova pentru asistență și consultanță.
2. Completarea Chestionarului pentru oferta de preț și încheierea Contractului de sublicențiere și certificare.
3. Aplicarea cerințelor Standardelor Internaționale și Naționale ce reglementează creșterea și procesare produselor.
4. Efectuare auditului de SGS Moldova pentru înregistrarea producătorului în Registrul Internațional și național ca operator ecologic.
5. Obținerea certificatului în conversie spre ecologic respectând cerințele Regulamentului European de Producere Ecologică (CE) 834/2007 cu drept de a importa în Comunitatea Europeană după primul an de conversie. Perioada de conversie durează minimum 12

luni din momentul efectuării primului audit.

6. Obținerea certificatului de producere ecologică după expirarea perioadei de conversie. Standardele, în anumite condiții, reglementează reducerea perioadei de conversie până la zero.

Obiectul certificării ecologice este sistemul de producere în lanțul: material semincer și săditor, sol, creștere, colectarea recoltei și manipularea, procesarea, ambalarea și etichetarea produsului finit.

SGS Moldova în calitate de membru a **Gupului SGS** (*Société Générale de Surveillance*) este acreditată pentru efectuarea certificărilor produselor ecologice. Certificarea sistemului de producere poate fi oferită după schema unei companii, unei asociații sau grup de gospodării. Costurile certificării sunt mult mai mici în comparație cu profitul și avantajele obținute de producătorii de produse ecologice. Este necesar de menționat, că în Agricultura Ecologică și la procesul de certificare este important timpul începerii aplicării standardelor. Cel mai eficient este implementarea standardului în perioadele de până la începerea lucrărilor agricole de primăvară.

În scopul susținerii, promovării și dezvoltării Agriculturii Ecologice în Moldova, Compania SGS Moldova organizează cursuri de instruire atât în teritoriu, cât și în oficiul central din Chisinau, oferind consultanță gratuită la acest subiect.

Grupul SGS este Lider Mondial și Inovator în inspecție, verificare, testare și servicii de certificare

MD-2009 Chisinau, Str. M. Eminescu, 7 Republica Moldova
Tel. : (+37322) 22 83 83 ; 22 10 13
Fax : (+37322) 22 50 66
E-mail : sgs.moldova@sgs.com
www.sgs.com

În anul curent producția de vinuri îmbuteliate va atinge 17 mln decalitri

În anul 2009 vinificatorii moldoveni intenționează să recolteze 500 mii tone de struguri și să producă 17 mln dal de vinuri îmbuteliate, 750 mii dal de vinuri spumante și 1 mln dal de divinuri, a declarat reprezentantul Agenției agroindustriale Moldova-Vin, Vladimir Didilica, în cadrul forumului „Vinificația R. Moldova și potențialul întreprinderilor vinicole” desfășurat în cadrul Zilelor vinului moldovenesc la Moscova.

Potrivit lui Didilica, în 2008 în R. Moldova au fost produse 14,7 mln dal de vin, 95% din care au fost direcționate

spre export. Totodată, el a remarcat că exporturile de vinuri spre Federația Rusă au constituit 58,9 mln USD, comparativ cu 320 mln USD în 2005, precizând că în perioada când au lipsit pe piața rusească, producătorii moldoveni au reușit să stabilească relații cu Ucraina și Belarus.

Producătorii de vin din Republica Moldova nu speră să restabilească volumele exportate spre Federația Rusă în anul 2005, dar tind să majoreze cota existentă în importul rusesc, care în prezent constituie 11%, a precizat oficialul de la Moldova-Vin. Vladimir Didilica, a menționat că cota

vinificației în PIB-ul național constituie 20%. „În total, în R. Moldova sunt 191 de întreprinderi de producere a vinurilor spumante și divinurilor. În prezent autoritățile moldovenesti tind să extindă zonele vinicole”, a subliniat Didilica. Potrivit acestuia, în 2008 au fost plantate 4,5 mln de puieți de viță de vie, iar terenurile totale plantate cu vie constituie 150 de mii ha.

Zilelor vinului moldovenesc se desfășoară în cadrul expoziției de produse alimentare și băuturi Prodexpo la care participă peste 20 de producători vinicoli din R. Moldova.

Guvernul a aprobat Regulamentul despre desfășurarea licitațiilor cu strigare și cu reducere

Guvernul a aprobat în ședința de marți, 10 februarie, Regulamentul privind desfășurarea licitațiilor cu strigare și cu reducere, care stabilește condițiile de participare la licitații și de achitare a prețului pentru bunurile procurate.

Prin acest document, autoritățile publice locale sunt abilitate cu dreptul de a desfășura privatizarea bunurilor prin licitații cu strigare și cu reducere a bunurilor, doar după aprobarea listei acestor bunuri de către Guvern și numai după publicarea unui anunț special în Monitorul oficial.

Regulamentul prevede desemnarea cumpărătorilor de către o comisie de privatizare, în baza prețului maxim propus. Din comisia de privatizare trebuie să facă parte reprezentanți ai administrației publice locale, inspectoratului fiscal, iar în unele cazuri aparte și reprezentanți ai structurii cadastrale și ai Ministerului Administrației publice locale.

Conform prevederilor documentului, doritorii de a participa la asemenea licitații trebuie să achite o taxă ce nu va fi mai mică de mărimea unui salariu minim pe economie și câte un avans de 10% din prețul inițial de vânzare a fiecărui lot. Începutul licitației este considerat momentul în care persoana împuternicită anunță prețul de expunere a bunului și pasul licitației. Pasul licitației cu strigare nu poate fi mai mic de 10 la sută și nu mai mare de 50 la sută din prețul de expunere, iar pasul în licitațiile cu reducere nu va depăși 5% din prețul de expunere. Potrivit regulamentului, participantul la licitație, căruia i s-a adjudecat bunul, dar a refuzat să semneze procesul verbal despre rezultatele licitației, pierde acountul depus. Prețul pentru bunul procurat în cadrul acestor licitații urmează să fie achitat în cel mult 20 de zile după semnarea procesului verbal, iar în cazul de neachitare, vânzătorul anulează printr-un ordin rezultatele licitației.

Volumul global al producției agricole în anul 2008 va depăși 16 mlrd lei, potrivit estimărilor MAIA

Volumul global al producției agricole în anul 2008, estimată în prețuri curente, va constitui circa 16,2 mlrd lei în creștere cu 18,2 la sută, comparativ cu anul 2006, și cu 43,4 la sută, comparativ cu media anilor 2001-2007, a declarat ministrul Agriculturii și Industriei Alimentare (MAIA), Anatolie Gorodenco, în cadrul ședinței Colegiului ministerului.

Potrivit lui Gorodenco, în anul 2008 volumul comerțului exterior cu produse agroalimentare și alte produse, rezultate din activități agricole, a constituit circa 550 mln USD și s-a majorat cu 18 la sută față de anul 2007, iar ponderea exporturilor către statele Comunității Europene s-a majorat cu 5 la sută. Ministrul a calificat consolidarea terenurilor agricole re-

prezintă drept unul din obiectivele de bază ale politicii statului în domeniul agroalimentar. Potrivit lui, în acest context, numărul cooperativelor agricole de producție, în anul 2008, a atins 283 unități, cu o suprafață de peste 160 mii ha.

Gorodenco a remarcat că în anul 2008 s-a înregistrat și o tendință stabilă de ascensiune a relațiilor de vânzare-cumpărare a terenurilor agricole fiind înregistrate 72 mii tranzacții. Totodată, el a precizat că au fost create a 34 Stațiuni de tehnologie de mașini, numărul total fiind de 211, ceea ce a favorizat nu doar consolidarea terenurilor agricole (circa 300 mii ha), dar și crearea a peste 1 200 de locuri noi de muncă.

Ministrul a mai declarat că în anul 2008 au fost date în exploatare 32 de unități de păstrare și procesare a producției de origine vegetală (inclusiv: 25 frigidere, 4 întreprinderi de procesare a fructelor și legumelor, 3 uscătorii) și 32 de unități de păstrare și procesare a producției de origine animală (inclusiv: 10 exploatații zootehnice, 6 exploatații avicole și unități de infrastructură, 16 întreprinderi de procesare a materiei prime).

Sergiu CROITORU
Director general SGS Moldova

A intrat în vigoarea Legea care prevede anularea dobânzilor și penalităților pentru credite neachitate la timp de mai multe întreprinderi agricole

Președintele Republicii Moldova, Vladimir Voronin, a promulgat Legea nr. 2-XVI din 2 februarie 2009 cu privire la măsurile de redresare a situației economico-financiare a unor întreprinderi din sectorul agroalimentar.

În conformitate cu legea menționată, se anulează dobânzile, penalitățile și fondul de risc, calculate și neachitate în termen de SA "Produse Cerealiere" (Bălți); SA "Cereale-Prut" (Ungheni); SA "Aur-Alb" (Ceadir-Lunga); SA "Fertilitate Strășeni"; Cooperativa de Producție și Comerț "Vorniceni-Agrovin" (Strășeni); SRL "Sadac-Agro" (Basarabesca); SRL "Vialtos" (Cantemir); SRL "Mitarix" (Cimișlia); SRL "Rusmiliud" (Orhei); SRL "Codru-ST" (Straseni); SRL "Crocma-Agro" (Ștefan Vodă); Cooperativele Agricole de Producție "Basarabia" (Anenii Noi) și "Dimitrov" (Taraclia), aferente creditelor receditate de Ministerul Finanțelor din sursele in-

terne, externe și sursele investiționale în anii 1993-1996.

Agenții economici vizați au beneficiat, în perioada anilor 1993-1996, de diferite împrumuturi externe de la instituțiile financiare internaționale, precum și de la Guvernul SUA, acestea având drept destinație susținerea întreprinderilor în cauză, în special, aprovizionarea cu grâu, porumb și șroturi pentru sectorul agrar în cadrul programului PL-480. Distribuirea produselor cerealiere importate în cadrul acestui program s-a efectuat fără a se ține cont de analiza prețurilor pe piața internă, de calitatea joasă a producției, de alți factori negativi. În afară de aceasta, creditele

respective au fost acordate agenților economici fără efectuarea prealabilă a analizei financiare a beneficiarilor, iar situația valutară creată în 1998 a condus, practic, la falimentarea întreprinderilor cerealiere autohtone. Din toți beneficiarii de împrumut, în prezent activează doar 3 întreprinderi.

Acești factori au determinat imposibilitatea rambursării împrumuturilor de către întreprinderile respective. Astfel, la situația din 1 octombrie 2008, soldul datoriei întreprinderilor vizate de legea respectivă pentru împrumuturile sus-menționate constituia 15,2 mln. de dolari SUA și 144,2 mln de lei.

Conform decretului nominalizat, la data intrării în vigoare a acesteia și până la achitarea sumei de bază, se sistează calcularea dobânzii, penalității și fondului de risc față de întreprinderile nominalizate, aferente creditelor receditate de Ministerul Finanțelor în perioada anilor 1993-1996.

Impotul cărnii de pasăre va fi sistat până în vară

Recent, a avut loc ședința Consiliului pe produs „Păsări, carne de pasăre, ouă și produse procesate”, în cadrul căreia a fost abordată situația actuală în ramura avicolă și sarcinile de perspectivă pentru anul 2009.

La ședință, Anatolie Gorodenco, ministru al Agriculturii și Industriei Alimentare, a specificat că, spre deosebire de alte ramuri de producere a cărnii, avicultura nu depinde de întreprinderile de procesare, deoarece majoritatea întreprinderilor avicole dispun de propriile capacități de abatorizare și procesare a cărnii de pasăre,

În urma discuțiilor, Consiliul pe produs „Păsări, carne de pasăre, ouă și produse procesate” a propus ca Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare să solicite Comisiei speciale pentru autorizarea importului de carne, organe comestibile produse (preparate) din carne să rețină eli-

berarea autorizațiilor de import al cărnii de pasăre până în luna iulie. De asemenea, s-a hotărât ca întreprinderile avicole să prezinte separat, lunar și trimestrial, volumul de producție pentru anul 2009, care ar permite elaborarea pronosticului-bilanț de producție avicolă pentru anul curent.

Solicitarea de sistare a importului de carne de pasăre este motivată de stocurile mari de carne de pasăre deținute de producătorii autohtoni. Potrivit lui Bizgu, în prezent acestea sunt de peste șase mii de tone.

Sursa citată a specificat că aceste cantități sunt suficiente pentru acoperirea totală a necesităților pieței interne până în luna iulie curent, după care Consiliul pe produs „Păsări, carne de pasăre, ouă și produse procesate” se va întruni într-o nouă ședință pentru a examina posibilitatea de reluare a importurilor.

În prezent, capacitățile fabricilor avicole permit producerea anuală a cca 27-29 mii tone de carne. Totodată producerea cărnii este influențată de posibilitățile pieței de desfacere.

Proiectul Strategiei Naționale de Atenuare a Riscurilor Naturale și de Schimbare a Climei este examinat de subdiviziunile Ministerului Agriculturii

Proiectul Strategiei Naționale de Atenuare a Riscurilor Naturale și de Schimbare a Climei a constituit subiect de discuție în cadrul unei întrevederi a vice-ministrului agriculturii, Ion Perju, cu Iolanta Kryzspin-Watson, reprezentant al Băncii Mondiale. Proiectul dat a fost elaborat și propus de Business Consulting Institute (BCI) pentru a reduce vulnerabilitatea Republicii Moldova în fața riscurilor naturale și diminuarea pierderilor umane, economice și financiare cauzate de calamitățile naturale și factorii antropici.

În cadrul discuțiilor, Iolanta Kryzspin-Watson a fost informată despre situația actuală a Sistemelor de prevenire și control a factorilor climaterici de risc din țară.

Elaborarea și implementarea unei strategii naționale și a unui plan de acțiuni de implementare ar asigura reducerea vulnerabilității față de riscurile naturale la care este supusă țara noastră. Aceasta devine o necesitate în ultimii ani, când se atestă o sporire a intensității și frecvenței manifestării factorilor climatici de risc - secetă (anul 2007), inundații (2008), grindină, înghețuri frecvente, temperaturi extreme, eroziunea solurilor - care au tangențe directe cu agricultura și ar permite prevenirea și reducerea impac-

Ion Perju, viceministrul agriculturii

tului fenomenelor adverse.

Proiectul Strategiei Naționale de Atenuare a Riscurilor Naturale și de Schimbare a Climei urmează să fie examinat de toate subdiviziunile MAIA, pentru a putea fi înaintat ulterior spre aprobare.

În prezent, este în curs de creare un Fond Internațional Regional de asigurări față de riscurile naturale, de care Moldova ar putea beneficia în cazuri dezastruoase.

Potrivit unor prognoze

2009 va fi un an mediu după cantitatea așteptată de precipitații

Președintele Republicii Moldova, Vladimir Voronin, însoțit de Ministrul Agriculturii și Industriei Alimentare, Anatolie Gorodenco, au efectuat o vizită de documentare la Institutul Științific - Practic de Fitotehnie Bălți.

Tematica întâlnirii a vizat starea actuală a culturilor de toamnă și măsurile care urmează a fi întreprinse pentru asigurarea unei recolte bogate de cereale. Ministrul Agriculturii și Industriei Alimentare, Anatolie Gorodenco, a menționat că în anul curent suprafața culturilor de toamnă și primăvară va constitui 960 mii de ha, inclusiv 310 mii ha - semănăturile de grâu de toamnă.

Anatolie Gorodenco a mai precizat că,

în pofida precipitațiilor neînsemnate în etapa însămânțării, precum și a temperaturilor relativ înalte din timpul iernii, starea culturilor agricole este satisfăcătoare. Doar 12 la sută din semănăturile de grâu pot fi afectate, în funcție de evoluțiile condițiilor climaterice.

Ministrul Agriculturii și Industriei Alimentare s-a referit, în particular, la pericolul vegetației, al apariției vătămătorilor și bolilor, cauzate de temperaturile pozi-

tive din perioada rece a anului. Anatolie Gorodenco a mai relevat că și cantitatea de umiditate este diferită în cele trei zone ale țării, o situație mai bună fiind atestată în raioanele de sud și centru ale republicii.

Anatolie Gorodenco a mai afirmat că, în cazul respectării tuturor cerințelor privind protecția plantelor împotriva bolilor și vătămătorilor și sporirii fertilității solurilor, efectuării procedeelelor agrotehnologice de rigoare, monitorizării stării culturilor agricole sub diferite aspecte, va fi asigurată securitatea alimentară și furajeră a țării.

Savanții participanți la întrunire au menționat faptul că, potrivit prognozelor, anul 2009 se așteaptă a fi un an mediu

după cantitatea de precipitații și că există premise favorabile pentru obținerea unor recolte relativ înalte în anul curent, referindu-se la procedeele agrotehnice care urmează a fi în mod obligatoriu efectuate pentru a elimina riscurile existente și a asigura o roadă bogată în anul curent.

În context, șeful statului a menționat importanța transmiterii de către savanți către producătorii agricoli a recomandărilor în cauză, astfel încât acestea să nu întârzie a fi aplicate pentru asigurarea unei roade bune de cereale în anul curent. Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare urmează să instituie un control permanent în acest sens.

La întrevedere, s-a reiterat necesitatea intensificării eforturilor ministerului

de resort în direcția consolidării terenurilor agricole, fără de care este de neconceput dezvoltarea unei agriculturi moderne în țara noastră. Vladimir Voronin s-a mai referit la importanța finalizării cu succes a procesului de reorganizare a instituțiilor de cercetări științifice în domeniul agroalimentar în 9 structuri de profil, proces menit să eficientizeze activitatea subdiviziunilor nominalizate.

În final, șeful statului a chemat asistența să-și mobilizeze eforturile în scopul creării tuturor condițiilor optime pentru buna desfășurare a lucrărilor agricole la un înalt nivel al calității, respectând cu strictețe normele agrotehnologice de rigoare, pentru asigurarea securității alimentare a Republicii Moldova

Produse de uz fitosanitar noi

Protecția plantelor este un element tehnologic esențial important în agricultura Republicii Moldova, țară preponderent agrară. Annual, în lipsa efectuării măsurilor de protecție a culturilor agricole, fermierii suportă pierderi enorme. În scopul obținerii unor recolte stabile, bogate, calitative și competitive de produse agricole sunt aplicate un șir de procedee și mijloace de protecție a plantelor, de combatere integrată a dăunătorilor, bolilor și buruienilor prin utilizarea științific argumentată a produselor de uz fitosanitar.

Prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 897 din 8 decembrie 1994, pe lângă Ministerul Agriculturi și Industriei Alimentare a fost creat Centrul de Stat pentru

Atestarea și Omologarea Produselor de Uz Fitosanitar și al Fertilizanților cu Consiliul Republican pentru Aprobarea Produselor de Uz Fitosanitar și al Fertilizanților cu sarcinile principale:

- organizarea și efectuarea încercării-testării de stat a produselor de uz fitosanitar și al fertilizanților noi la instituțiile științifice respective;
- efectuarea înregistrării și reînregistrării produselor cu eliberarea certificatelor de omologare;
- formarea unui sortiment nou și eficient de produse de uz fitosanitar și fertilizanți;
- pregătirea și publicarea Registrului de stat al produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților, permise pen-

tru utilizare în Republica Moldova, precum și suplimentele la acesta.

Testarea de Stat este baza înregistrării (omologării) de Stat a acestor produse în Republica Moldova. Testarea de Stat are drept scop stabilirea eficacității biologice, gradului de toxicitate, măsurile sanitaro - igienice precum și a procedeeleor de protecție a mediului înconjurător, a produselor folosite, cu garanția eficacității lor biologice înalte, siguranței pentru sănătatea omului și mediului înconjurător. Pentru testarea de Stat sunt acceptate produsele, care asigură recolte suficiente a culturilor agricole, de o înaltă calitate și cu riscul minim pentru om și mediul înconjurător.

Sfecla de zahăr

Denumirea comercială, forma preparativă, substanța activă, firma producătoare, țara, numărul și data înregistrării, grupa de toxicitate	Norma de consum a preparatului (l/ha, kg/ha, l/t, kg/t)	Organismul nociv		Modul, perioada și limitele de utilizare	Termenul ultimului tratament până la recoltare (Num. maximal de tratamente)	Termenul de ieșire în câmp pentru efectuarea lucrărilor manuale (mecanizate)
		Denumirea științifică	Denumirea populară			
1	2	4	5	6	7	8
ERBICIDE						
Beta Profi, EC (desmedifam, 71 g/l + fenmedifam, 91 g/l + etofumisat, 112 g/l) "Helm AG", Germania 03-0462 03.12.2008 III	1,5	-	Buruieni dicotiledonate anuale și unele monocotiledonate anuale	Două stropiri a semănaturilor în faza de 2-4 frunze a buruienilor (contra primului și al doilea val de buruieni cu interval de 7-15 zile)	- (2)	7 (3)
Beta Trio, EC (desmedifam, 71 g/l + fenmedifam, 91 g/l + etofumisat, 112 g/l) "Tragusa Ltd", Spania 03-0463 03.12.2008 III	1,0	-	Buruieni dicotiledonate anuale și unele monocotiledonate anuale	Trei stropiri a semănaturilor în faza de cotiledoane a buruienilor (contra I; II și al III val de buruieni cu interval de 7-15 zile	- (3)	7 (3)
	1,5			Două stropiri a semănaturilor în faza de 2-4 frunze a buruienilor (contra I și al II val de buruieni cu interval de 7-15 zile)	- (2)	
Loco, SL (clopiralid, 300 g/l) "Tragusa Ltd", Spania 03-0464 03.12.2008 III	0,3-0,5	Cirsium spp., Sonchus spp., Polygonum spp., Anthemis spp., Hibiscus trionum, Centaurea cyanus, Ambrosia spp.	Specii de pălămidă, susai, hrișcă, romaniță, zămoșită, albăstriță, ambrozia	Prin stropirea semănaturilor în faza de 2-3 perechi de frunze adevărate a culturii	- (1)	7 (3)
Hanter 5 EC (quizalafop-P-etil, 50 g/l) "Agrotrade Ltd", Bulgaria, OOO "Agororus", Rusia 03-0142 29.10.2008 III	1,0	-	Buruieni monocotiledonate anuale	Prin stropirea semănaturilor în faza de 2-4 frunze a buruienilor anuale, indiferent de faza de creștere a culturii	- (1)	7 (3)
	2,0		Buruieni monocotiledonate anuale și perene	Prin stropirea semănaturilor la înălțimea de 10-15 cm a buruienilor perene, indiferent de faza de creștere a culturii		
Lontrel Grand 75 WG (clopiralid, 750 g/kg) "Dow Agro Sciences", Austria 03-0361 29.12.2008 III	0,2	Cirsium spp., Sonchus spp., Polygonum spp., Anthemis spp., Hibiscus trionum, Centaurea cyanus, Ambrosia spp.	Specii de pălămidă, susai, hrișcă, romaniță, zămoșită, albăstriță, ambrozia	Prin stropirea semănaturilor în faza de 2-3 perechi de frunze adevărate a culturii	- (1)	7 (3)
Mezza 500 SC (metazaclor, 500 g/l) "MAC-GmbH", Germania, "S.A.M. Laboratoires Sanigene", Monaco 03-0485 29.12.2008 IV	2,0	-	Buruieni mono- și dicotiledonate anuale	Prin stropirea solului după semănat până la apariția culturii, cu încorporare în sol cu grape ușoare	- (1)	7 (3)
Carrera, WP (triflursulfuron-metil, 500 g/kg) "Tragusa Ltd", Spania 03-0465 03.12.2008 IV	0,04 + 200 ml/ha Flex	-	Buruieni dicotiledonate anuale	Prin stropirea sămănaturilor în faza cotiledoane - 2-3 frunze a buruienilor, al II tratament după necesitate, la apariția valului II de buruieni	60 (1-2)	7 (3)
FUNGICIDE						
*Fitolecari, SC (flutriafol, 250 g/l) "Sunrise Chemical Ltd", China 02-0486 29.12.2008 III	0,25	Cercospora beticola, Erysiphe betae	Cercosporioză, făinare	Prin stropire în perioada de vegetație	60 (2)	7 (3)
PRODUSE PENTRU TRATAREA MATERIALULUI SEMINCER CU ACȚIUNE INSECTICIDĂ						
Cruiser 350 FS (tiametoxam, 350 g/l) "Syngenta AG", Elveția 04-1-0481 29.12.2008 IV	42 ml/u.s.	Chaetocnema spp., Elateridae	Puricii sfeclei, viermii sârmă	Tratarea semințelor	- (1)	- (-)

Înregistrate în Republica Moldova

Grâu						
Denumirea comercială, forma preparativă, substanța activă, firma producătoare, țara, numărul și data înregistrării, grupa de toxicitate	Norma de consum a preparatului (l/ha, kg/ha, l/t, kg/t)	Organismul nociv		Modul, perioada și limitele de utilizare	Termenul ultimului tratament până la recoltare (Numărul maximal de tratamente)	Termenul de ieșire în câmp pentru efectuarea lucrărilor manuale (mecanizate)
		Denumirea științifică	Denumirea populară			
1	2	4	5	6	7	8
ERBICIDE						
DicopurTop 464 SL (2,4-D, 344 g/l + dicamba (săruri de dimetilamină), 120 g/l) “Nufarm GmbH &Co KG”, Austria 03-0474 03.12.2008 III	0,6 – 0,8		Buruieni dicotiledonate anuale, inclusiv cele rezistente la 2,4-D și 2M-4H	Prin stropire în faza de înfrățire, până la împăierea culturii	-(1)	10 (3)
Lontrel Grand 75 WG (clorpiralid, 750 g/kg) “Dow Agro Sciences”, Austria 03-0361 29.12.2008 III	0,12	Cirsium spp., Sonchus spp., Polygonum spp., Anthemis spp., Hibiscus trionum, Centaurea cyanus, Ambrosia spp.	Specii de pălămidă, susai, hrișcă, romaniță, zămoșită, albăstriță, ambrosia	Prin stropirea semănăturilor în faza de înfrățire a culturii	-(1)	7 (3)
FUNGICIDE						
ABACUS SE, 125 SE (epoxiconazol, 6,25 g/l + piraclostrobin, 6,25 g/l) „BASF SE”, Germania 02-0491 29.12.2008 II	1,25-1,75	Puccinia recondita, Septoria tritici	Rugina brună, septorioza grâului	Prin stropire în perioada de vegetație	30 (2)	7 (3)
	1,75	Erysiphe graminis, Helminthosporium spp.	Făinare, helmintosporioză			
Bumper Super (propiconazol, 90 g/l + procloraz ,400 g/l) “Makhteshim Agan”, Israel 02-0466 03.12.2008 IV	0,8- 1,0	Erysiphe graminis, Puccinia recondita	Făinare, rugina brună	Prin stropire în perioada de vegetație	42 (1)	7 (3)
Cerfun 250 EW (tebuconazol, 250 g/l) „AGROPAK Spolka Jawna”, Polonia 02-0479 29.12.2008 IV	0,75	Puccinia recondita, Erysiphe graminis, Septoria tritici	Rugina brună, făinare, septorioză	Prin stropire în perioada de vegetație	35 (1)	7 (3)
Dospeh 25 EC (tebuconazol, 250 g/l) “Agrotrade Ltd”, Bulgaria, OOO “Agorus”, Rusia 02-0450 29.10.2008 III	0,75	Erysiphe graminis, Puccinia recondita	Făinare, rugina brună	Prin stropire în perioada de vegetație	28 (1-2)	7 (3)
Folmex, EW (tebuconazol, 250 g/l) “MAC-GmbH”, Germania, “S.A.M. Laboratoires Sanigene”, Monaco 02-0484 29.12.2008 IV	0,75	Erysiphe graminis, Puccinia recondita, Helminthosprium spp. Fusarium spp.	Făinare, rugina brună, helmintosporioză, fuzarioză	Prin stropire în perioada de vegetație	35 (1)	7 (3)
Magistru 25 EC (triadimenol, 250 g/l) “Simonis”, Olanda, OOO “Agroflex”, Ucraina 02-0344 29.10.2008 IV	0,5-0,6	Erysiphe graminis, Puccinia spp., Fusarium spp., Helminthosporium spp.	Făinare, rugini, fuzarioză, helmintosporioză	Prin stropire în perioada de vegetație	20 (1-2)	7 (3)
INSECTICIDE						
Aperyn 10 EC (alfa-cipermetrin, 100 g/l) „The scientific fertilizer company PVT Limited”, India „Ilnstal” SRL, Moldova 01-0468 03.12.2008 II	0,1-0,15	Eurygaster integriceps, Haplothrips tritici	Ploșnița asiatică a cerealelor, tripsul grâului	Prin stropire în perioada de vegetație la începutul înspicării culturii	30 (1)	10(4)
Șaman, EC (clorpirifos, 500 g/l + cipermetrin, 50 g/l) “Nertus Ltd”, Ucraina 01-0348 03.12.2008 II	1,0	Zabrus tenebrioides	Gândacul ghebos al cerealelor	Prin stropirea sămănăturilor toamna sau primăvara devreme	30 (1)	10 (3)
RODENTICIDE						
Klerat, 0,05 g (brodifacum, 0,05 g/kg) „Syngenta”, Elveția 07-0080 03.12.2008 I	Până la 3 kg/ha, 5 g/vizuină	Microtus avales, Apodemus agrarius	Șoareci de câmp	Repartizarea în vizuini sau alte ascunzișuri ale rozătoarelor, unde nu au acces alte animale cu sânge cald. Repartizarea se efectuează cu dozatoare speciale la densitatea populațiilor de la 10-20 până la 600 vizuini/ha cu intervalul dintre repartizări de 16 zile, dar nu mai mult de 2 repartizări pe sezon	-(1-2)	- (-)
PRODUSE PENTRU TRATAREA MATERIALULUI SEMINCER CU ACȚIUNE FUNGICIDĂ						
Dresser 200 FS (triticonazol, 200 g/l) “Bradfield Europe Corporation”, Marea Britanie 04-2-0441 29.10.2008 III	0,15-0,2	Tilletia caries, Fusarium spp., Helminthosporium spp.	Mălura comună, putregaiul rădăcinilor	Tratarea semințelor	- (1)	- (-)
KINTO DUO, 80 CS (triticonazol, 20 g/l + procloraz, 60 g/l) “BASF SE”, Germania 04-2-0443 29.10.2008 III	2,5	Tilletia caries, Fusarium spp., Helminthosporium spp.	Mălura comună, putregaiul rădăcinilor	Tratarea semințelor	- (1)	- (-)
FERTILIZANȚI						
Azsol, Adob “ADOB”, Polonia F – 015 03.12.2008 IV	N-36,3 %, MgO- 4,5%, B - 0,027%, Cu – 0,27%, Fe – 0,027%, Mn –1,35% Mo –0,00067, Zn –0,013%, Azosol 34 N-34,0 %, Cu – 1,28%, Mn –1,28% Adob Cu, Adob Mn, Mn –15,3%	Azosol 12-4-6+S (10,0 l/ha) + Adob Cu (1,5 l/ha) Azosol 36 Extra (6,0 l/ha) + Adob Mn (2,0 l/ha) Azosol 34 (6,0 l/ha)	Trei tratamente foliare: I. La formarea primului internod; II. La formarea internodului II; III. Inainte de înspicare.		3	

Gheața dobânzilor începe să dea fisuri

(Comentariu economic
al agenției BASA-press)

Mai multe bănci comerciale din R. Moldova au anunțat reduceri la dobânzile aplicate la depozitele în lei și valută. Se pare că, după un an de majorări ale ratelor la depuneri și credite, sistemul bancar a atins temperatura de fierbere, iar cele două instrumente esențiale pentru activitatea bancară, dar în special creditarea, a ajuns în blocaj din cauza costurilor prea mari.

După cinci reduceri a ratei de bază de către BNM pe parcursul a jumătate de an băncile au conștientizat necesitatea stopării procesului de majorare a dobânzilor la depozite și aceasta reprezintă un indiciu că în timpul apropiat ne putem aștepta și la o spargere a gheții care domină activitatea de creditare și diminuarea ratelor la credite.

Reamintim că la 5 februarie curent Consiliul de administrație al Băncii Naționale a Moldovei (BNM) a diminuat cu 1,5 puncte procentuale până la 11,0% rata de bază la operațiunile pe termen scurt. În rezultat rata de bază aplicată de BNM a revenit la nivelul înregistrat în iulie 2003. Doar ca atunci situația cu dobânzile era de cu totul de altă natură. Precizăm că în perioada respectivă dobânda medie la depozitele în lei constituia 12,34%, iar la cele în valută de 2,71%, în timp ce creditele în MDL erau disponibile la o rată medie de 19,29%, iar cele în valută erau acordate cu 10,55%.

Pentru a influența și mai simțitor reducerea dobânzilor Consiliul de administrație BNM a decis să diminueze și ratele pentru celelalte instrumente de refinanțare. Astfel, rata la creditele pe termen lung a fost redusă cu 0,5 puncte procentuale până la nivelul de 10,0%, iar cea aplicată la creditele overnight - cu 1,5 puncte procentuale până la 13,5% anual.

Potrivit BNM, reducerea ratelor a fost determinată de trendul descendent continuu al inflației înregistrat din luna iunie 2008 și de prognoza menținerii acestuia în perioada următoare. Amintim că, potrivit Biroului Național de Statistică, prețurile în luna ianuarie 2009 s-au micșorat față de luna precedentă cu 0,1 la sută, înregistrând o creștere de numai 5,7 la sută în ianuarie 2009 față de ianuarie 2008.

Prin această diminuare, a cincia la număr, BNM a dat de înțeles băncilor că se "impune o reducere a dobânzilor. Astfel în comunicatul difuzat de bancă se stipulează express următoarele: „BNM consideră că micșorarea ratelor și reducerea așteptărilor inflaționiste creează condiții favorabile pentru diminuarea dobânzilor la credite și depozite”.

În urma acestei decizii atât analiștii cât și beneficiarii de credite au început să dea dovadă de optimism în privința

evoluției dobânzilor. Optimismul este amplificat și de unele bănci care, pentru început, au operat reduceri la dobânzile aplicate la depozite. Acest lucru a fost anunțat deja oficial de patru instituții bancare (Eximbank, Investprivatbank, Eurocreditbank și Comerțbank) care au scăzut ratele la depozitele persoanelor fizice cu 0,5 - 3,5 puncte procentuale atât la depunerile în MDL cât și la cele în valută. Totodată, potrivit surselor din mediul bancar decizii în acest sens au fost luate și de Banca de Economii, Moldova Agroindbank și Victoriabank.

Speranța în dezghețul creditării a fost încălzită și de reprezentanții mediului bancar care, întâmplător sau nu, au organizat o ședință în ziua când BNM a decis să reducă ratele la cele teri instrumente de refinanțare. În cadrul primei ședințe din anul curent a Asociației Băncilor din Moldova (ABM) bancherii au decis să reducă treptat dobânzile la depozite și credite.

Totodată, membrii ABM au remarcat că majorarea ratelor dobânzilor aplicate la operațiunile de creditare și la depozite s-a produs în mare parte din cauze obiective care nu au depins de băncile autohtone și au fost provocate în special de factori externi și interni pe fondalul crizei financiare internaționale.

Analizând situația și luând în considerație indicatorii macroeconomici, în special nivelul inflației, bancherii s-au pronunțat în favoarea diminuării graduale și lente a dobânzilor la depozite și credite. În același timp membrii ABM au remarcat că diminuarea dobânzilor trebuie să se producă „corm rigorilor pieței în dependență de cerere și ofertă”, iar deciziile privind modificarea ratelor dobânzii țin de competența exclusivă a fiecărei bănci. Managerii băncilor moldovene au remarcat suficiența resurselor creditare dar, în același timp, au fost de acord că în perspectivă procesul de creditare va lua în calcul noile provocări și factori de risc apăruiți ca urmare a proceselor care se derulează în statele partenere din regiune.

Ținem să precizăm că pe parcursul anului 2008, în special în semestrul II, dobânzile la depozite și credite au crescut simțitor și au atins valori maxime din ultimii ani. Astfel, în decembrie trecut, rata medie ponderată la depozitele atrase în

După cinci reduceri a ratei de bază de către BNM pe parcursul a jumătate de an, a fost dat de înțeles băncilor comerciale că se "impune o reducere a dobânzilor la credite și depozite

lei moldovenești a constituit 19,75% (inclusiv 21,74% pentru persoanele fizice) și 12,09% la depunerile în valută (12,72 pentru persoane fizice). Menționăm că acum an dobânzile erau de 15,71% la depozitele în MDL și doar 6,49% la cele în valută străină. Astfel creșterea a constituit peste 4 puncte procentuale pentru depunerile în MDL, în timp ce la cele în valută aceasta a sporit de aproape două ori.

Respectiv au sărit în sus și dobânzile la credite care la finele anului 2007 au atins în mediu 22,55% în cazul împrumuturilor în lei (la creditele de consum rata medie fiind de 23,60%) și 14,56% la cele în valută, iar persoanele fizice deja achitau o dobândă de aproape 16% și aceasta în condițiile când rata anuală a inflației a constituit 7,3%.

În această situație, datorită costurilor mari, creditarea a devenit un lux pe care și-l poate permite un cerc restrâns de întreprinderi și persoane fizice, iar băncile au încasat tot mai puține venituri din această activitate de bază care aduce și cele mai mari venituri. Respectiv, în 2008 s-au redus și ritmurile de creștere a sistemului bancar comparativ cu anul precedent, iar restrângerea creditării a influențat negativ mai multe activități economice, în special construcțiile și industria.

Rămâne să ca optimismul provocat de deciziile BNM, dar și de reacțiile comunității bancare să se transforme într-un proces continuu care ar fi în stare să revigoreze activitatea de creditare și, implicit, creșterea economică.

În 2008

Leul moldovenesc s-a apreciat cu 8,12 la sută în raport cu dolarul american

Pe parcursul anului trecut, leul moldovenesc s-a apreciat cu 8,12 la sută în raport cu valuta americană, de la 11.3192 lei pentru 1 dolar SUA la 31 decembrie 2007 până la 10.4002 lei la finele anului trecut.

Potrivit unui raport al Băncii Naționale a Moldovei (BNM), evoluția cursului oficial nominal al monedei naționale față de dolarul SUA în anul 2008 a fost influențată de oferta semnificativă de valută pe piața valutară internă în lunile ianuarie-august 2008 și de cererea sporită de valută străină ultimele patru luni ale anului trecut.

Sursa citată arată că din evoluția cursurilor de schimb ale altor valute și a monedei naționale în raport cu dolarul SUA, cea mai semnificativă modificare a înregistrat-o hrivna ucraineană, care s-a depreciat în raport cu dolarul SUA cu 58,01 la sută. De asemenea, valuta euro s-a depreciat în raport cu dolarul SUA cu 3,60 la sută, rubla rusească - cu 19,62 la sută, iar leul românesc - cu 15,72 la sută. În același timp, leul moldovenesc s-a apreciat cu 8,12 la sută în raport cu dolarul SUA.

Totodată, cursul de schimb real al leului moldovenesc față de dolarul SUA la sfârșitul anului 2008 s-a apreciat cu 16,55 la sută față de finele anului precedent.

De la 1 martie

Guvernul promite majorări salariale pentru medici

retribuția muncii va spori cu 22%

Salariile angajaților din instituțiile medico-sanitare publice încadrate în sistemul asigurărilor obligatorii de asistență medicală vor fi majorate cu 22 la sută din 1 martie curent, potrivit unui Regulament privind salarizarea acestei categorii de bugetari aprobat, luni, de Guvern.

Ministrul Sănătății, Larisa Catrinici, a declarat în cadrul ședinței Guvernului că majorările vor fi operate pentru I categorie de calificare de la 615 la 750 lei.

Catrinici a specificat că pentru această majorare vor fi necesare peste 342 mln lei pe an, iar alocația financiară preconizată salarizării va fi aprobată instituțiilor strict proporțional majorării fondurilor.

Sursa citată a specificat că cheltuielile ce țin de majorarea menționată vor fi acoperite în limita mijloacelor contractate cu Compania Națională de Asigurări în Medicină și din alte surse de venit ale instituțiilor medico-sanitare publice.

Numărul populației stabile din R. Moldova rămâne de aproximativ 3,5 mln persoane

Numărul populației stabile din R. Moldova a constituit la 1 ianuarie 2009 - 3,567 mln de persoane, arată datele preliminare ale Biroului Național de Statistică (BNS). Numărul mediu anual pentru 2008 a fost de 3,570 mln de oameni. Din numărul total al populației stabile 1,475 mln reprezintă populația urbană și 2,092 mln populația rurală.

Jumătate din exporturile moldovenești au revenit piețelor din Italia, România și Rusia

Exporturile moldovenești către Uniunea Europeană s-au dinamizat pe parcursul anului 2008, astfel încât au constituit aproximativ 52 la sută din totalul exporturilor pentru anul precedent.

În expresie bănească, exporturile au însumat 820.1 mln dolari SUA. Jumătate din această sumă a fost obținută datorită relațiilor comerciale cu trei țări: Italia, România și Rusia.

Cele mai solicitate produse moldovenești pe piața europeană, precum și a CSI, rămân a fi materialele textile, produsele alimentare, băuturile alcoolice și nealcoolice, tutunul și produsele vegetale. O creștere ușoară a fost înregistrată și la capitolul echipamente electrice și aparate de înregistrat sau de reproduc sunetul și imaginile.

În ansamblu, totuși, exporturile în 2008 s-au diminuat cu 29 la sută față de 2007, iar importurile au crescut cu 26.9 %.

În 2008, remitențele au depășit 1,65 mlrd USD

Volumul transferurilor de valută efectuate de persoanele fizice prin intermediul băncilor comerciale din R. Moldova în anul 2008 a însumat 1 mlrd 651,4 mln USD (echivalentul a peste 17,4 mlrd lei, la cursul oficial al BNM).

Comparativ cu anul precedent remitențele au crescut cu peste 35,6%.

Transferurile de valută au depășit 1,7 mlrd USD după ce în luna decembrie 2008 de peste hotare au intrat 141,5 mln USD, cu 44% mai mult față de luna noiembrie. Potrivit datelor Băncii Naționale a Moldovei, în anul 2008 prin sistemele de transfer rapid au fost transferate peste 1,32 mlrd USD, în creștere cu 43,6%, iar cea mai mare sumă de bani, 503,9 mln USD, a fost transferată în trimestrul III al anului. În anul 2008 transferurile în euro au atins o pondere de 48,7% față de 40,5% în anul precedent, cele în dolari SUA au constituit 45,4% (57,9%), în ruble rusești - 5,5% și în alte valute - 0,4%.

Precizăm că valoarea remitențelor s-a majorat constant de la începutul anului până în luna august, când a fost înregistrată o reducere a transferurilor de numerar, după care a urmat o nouă creștere în luna decembrie. Potrivit experților, redu-

ceră ritmului de creștere a remiterilor în ultima perioadă a anului a fost provocată de criza economică mondială care a afectat cererea de forță de muncă în statele europene astfel încât cetățenii moldoveni care lucrează peste hotare au trimis mai puțini bani în țară.

Amintim că în anul 2007 volumul remitențelor a atins recordul de 1 miliard 218,23 mln USD și a depășit cu peste 42 la sută cifra înregistrată în anul precedent. Peste 75 la sută din mijloacele financiare au fost expediate prin intermediul sistemelor de transferuri rapide.

În R. Moldova sunt operaționale sistemele internaționale de transfer rapid Anelik, Blizko, BESXpress, Caspian Monez Transfer, Contact, Grecia Transfer, Inter Express, Leader, Migom, Monez Gram, Privat Money, Poșta Rapidă, Strada ItaliaConistar (Travellex), Trabex, Türkiye Express, Unistream, Uno Money Transfer, Western Union, Xpress Money.

Centrul este cea mai populată zonă din Republica Moldova

Zona de centru a țării este cea mai populată, cu aproximativ 1065,5 mii de persoane, fiind urmată de cea de Nord (1013,8 mii de persoane) și cea de Sud (cu 542,9 mii de persoane).

Cel mai populat este municipiul Chișinău cu 785,4 mii de persoane, urmat de municipiul Bălți cu 148 de mii de persoane. Raioanele cu cel mai mare număr de locuitori sunt Hâncești, Orhei și Ungheni. Potrivit datelor BNS, în 2009 populația Republicii Moldova s-a redus față de anul 2008 cu 2600 de persoane. Raportul BNS nu include date despre populația din raioanele din stânga Nistrului.

Măsurile tehnologice aplicate în perioada de vegetație pot asigura o recoltă de cartofi cu 10-15 zile mai devreme

În același timp, se obține și un spor esențial de producție la prima recoltare

Plantarea cartofilor se va face cât mai devreme, recomandat la începutul lunii martie în zonele mai calde și în jurul datei de 15 aprilie în zonele mai reci. În vederea obținerii de producții mari și timpurii, tuberculii trebuie să fie sănătoși, iar la plantare este recomandat ca să fie deja încolțiți.

Pentru obținerea unor recolte timpurii și bogate de cartofi, este important de respectat câțiva principii la pregătirea materialului pentru plantare.

Încălzirea tuberculilor – stimularea la încolțire

Încălzirea este o metodă de aplicare a temperaturilor ridicate pe o perioadă scurtă de timp. Stimulează activitatea proceselor fiziologice, încolțirea ochilor, grăbește perioada de răsărire, creșterea, dezvoltarea plantelor și acumularea recoltei. Încălzirea este mai puțin eficientă în comparație cu încolțirea, înrădăcinarea, dar pentru efectuarea acestei pregătiri nu este necesar utilizarea îndelungată a spațiilor și surselor de energie – căldură, este mai puțin laborioasă.

Încălzirea este metoda care predomină la pregătirea tuberculilor de semințe și este parte componentă a tehnologiei intensive de cultivare a cartofului.

Încălzirea se face cu câteva zile înainte de plantare prin ridicarea temperaturii aerului în depozitul de cartofi până la 25-30 grade C timp de 2-3 zile sau 15-20 grade C timp de 5-7 zile. Când colții ating 1-2 mm încăperea se aerisește.

Dezavantajul acestei metode – necesitatea plantării urgente a tuberculilor, atunci când colții au lungimea de 2-3 mm. În cazul în care condițiile climaterice nu permit plantarea, va fi necesar de scăzut temperatura până la 4-5 grade C, ceea ce este dificil de realizat din punct de vedere tehnic, pe de altă parte influențează fiziologic negativ asupra tuberculilor.

În cazul în care colții vor crește mai lungi de 2-3 mm ei se pot rupe în timpul manipulării și plantării.

Uneori, când cartoful pus la păstrare este infectat de putregaiul umed sau uscat, încălzirea poate crea focare serioase de infecții.

Încolțirea

Încolțirea cartofului înainte de plantare a fost pentru prima dată aplicată în Olanda, cu mai bine de o sută de ani în urmă. Olandezii au observat că plantarea cartofilor încolțiți asigură o răsărire mai rapidă și uniformă, grăbește formarea tuberculilor. În condițiile Republicii Moldova avantajul de timp este de cel puțin 2 săptămâni. Adică, plantele vor răsări și se vor dezvolta în condiții mai favorabile de temperatură și umiditate naturală, a fi asigurată formarea unei producții

De altfel, producerea cartofului timpuriu nici nu poate fi concepută fără o încolțire prealabilă.

la temperaturi mai optime.

Încolțirea este una din cele mai grele, dar și cea mai eficiente metode din tehnologia de cultivare a cartofului.

Utilizând această metodă de pregătire a tuberculilor producătorul caută să rezolve 2 probleme majore:

- obținerea unor colți viguroși de mărime optimă la momentul plantării;

- realizarea unui număr cât mai mare de colți pe tuberculi, pentru căpătarea unei densități optime cu un număr cât mai redus de tuberculi, de sămânță.

Lucrările de încolțire încep cu 30-40 zile

înainte de plantare. Tuberculii se pun în lădițe cu piciorușe în 2-3 straturi. Lădițele se stivuiesc în încăperi speciale, calde, luminoase sau cu iluminare artificială, cu posibilități de reglare a temperaturii și ventilare a aerului, fiind lăsate alei de 0,5 m lățime pentru deplasarea muncitorilor în timpul efectuării lucrărilor de întreținere.

Periodic, pentru a asigura încolțirea uniformă, lădițele se restivuiesc. Cantitatea de tuberculi necesară pentru plantarea unui hectar poate fi încolțită într-un spațiu de 16-20 metri pătrați.

Influența încolțirii asupra productivității cartofului timpuriu Tabelul 2

Zona	Productivitatea, t/ha		% față de
	încolțit	neîncolțit	neîncolțit
Sud	23	12	187
Centru	18	11	162
Nord	16	9	174

Condițiile orientative necesare pentru încolțirea cartofului Tabelul 1

Condiții	Cartof semințe
Temperatura în primele zile	14-16°C
Temperatura după 10 zile până la 20 zile	9-10°C
Temperatura după 20 zile 4-5 °C noaptea	6-7 °C ziua
Perioada de iluminare	8 – 12 ore/zi
Umiditatea relativă a aerului	80 -85 %
Perioada de încolțire	30-40 zile

Prin lucrarea de încolțire corelată cu celelalte măsuri tehnologice aplicate culturii în perioada de vegetație, se poate obține o recoltă cu 10-15 zile mai timpurie și cu un spor esențial de producție la prima recoltare.

Călirea

Aproximativ cu o săptămână înainte de plantare, în încăperile de pregătire a cartofului pentru plantare se reduce treptat temperatura până la 6-7 grade C ziua și 4-5 grade C noaptea, pentru a căli tuberculii. Această lucrare se face mai ales la tuberculii bine încolțiți și înrădăcinați, în scopul evitării stresurilor, care pot avea loc la plantarea cartofului din cauza diferenței de temperatură dintre tuberculi și sol.

Prelucrarea (tratarea) tuberculilor

Tratarea tuberculilor cu fungicide, insecto - fungicide sau substanțe biologice active are ca scop protecția cartofului contra bolilor (în primul rând Rizoctoniei) dăunătorilor din sol (sărari, vermi albi etc.) și a tufelor contra gândacului de Colorado, afidelor, cicadelor etc.

Tratarea se face prin aplicarea preparatelor în formă de praf sau prin stropirea sau înmuierea tuberculilor în soluție. Forma lichidă de aplicare este considerată mai eficientă. Aplicarea substanțelor biologice active, stimulează răsăriră, creșterea și dezvoltarea plantelor, mobilizează rezistența la secetă și condiții de stres, adaptarea la condiții de mediu.

De obicei, procedura se efectuează înainte de plantare sau în momentul plantării cartofului.

În unele cazuri, când cartoful este infectat de unele boli la recoltare și există riscul răspândirii infecției în depozit, tuberculii pot fi supuși unei prelucrări profilactice în momentul punerii la păstrare.

Irina ILIEV,
vicepreședinte Asociația Cultivatorilor
de Cartof "SOLANA-M"

Producătorii din Moldova au început valorificarea cotelor preferențiale autonome acordate de UE

Vinificatorii moldoveni au depus, în prima luna a anului curent, cereri pentru 15 la sută din Cotele Preferențiale Comerciale Autonome, necesare pentru exportul preferențial al vinurilor moldovenesti pe piața comunitară.

Prim-vicepremierul Igor Dodon, a declarat că, în prezent, se atestă o cerere sporită pentru exportul pe piața comunitară a produselor cerealiere, datorită recoltei bogate de cereale înregistrată în 2008. Totodată, cotele preferențiale pentru exportul în UE a zahărului vor fi valorificate, potrivit lui Dodon, în cel mai apropiat timp, datorită supraproducției de zahăr. De menționat că pentru anul curent, Uniunea Europeană a majorat cotele

Preferențelor Comerciale Autonome pentru Moldova de la 600 mii la 700 mii decalitre de vinuri, de la 15 la 18 mii tone de zahăr și de la 20 la 23 mii tone de producție cerealiară.

Pentru consolidarea terenurilor vor fi alocate 2 mln de lei din buget

Banca Mondială va contribui suplimentar cu 2,5 mln USD

Pentru continuarea activităților de consolidare a terenurilor agricole vor fi valorificate peste două milioane de lei din resurse bugetare în 2009. În același timp, Banca Mondială va contribui la acest proces cu granturi în valoare de 2,5 mln USD.

Astfel, se peconizează consolidarea terenurilor agricole din aria a cel puțin 40 de primării, comparative cu șapte primării în 2008. În total, cu începere din 2007, în Moldova au fost consolidate aproximativ 160 mii de hectare de terenuri agricole. Surse din cadrul Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare afirmă că deja au fost selectate localitățile beneficiare de activități de consolidare.

Guvernul face recurs la Marea Camera CEDO în privința alegerii moldovenilor cu cetățenie multiplă

Guvernul de la Chișinău a solicitat Marii Camere a Curții de la Strasbourg să re-examineze decizia care constată că legea moldovenească care interzice alegerea persoanelor cu cetățenie multiplă în funcții publice nu este justificată și proporțională. Reprezentantul Guvernului R. Moldova la Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CEDO), Vladimir Grosu, a declarat pentru Info-Prim Neo că cererea a fost depusă la CEDO în seara zilei de 17 februarie. Termenul limită pentru solicitarea re-examinării a expirat miercuri, 18 februarie.

Potrivit agentului guvernamental, un comitet din 5 judecători CEDO va studia dacă recursul întrunește criteriile pentru a fi examinat de Marea Cameră.

Legea 273 a fost contestată de către Dorin Chirtoacă, pri-

mar de Chișinău și de către juristul Alexandru Tănase, consilier municipal, care au și cetățenie română. La 18 noiembrie CEDO a făcut publică hotărârea în cauza Tănase și Chirtoacă versus R. Moldova.

Conform cercetărilor CEDO, Moldova este singura țară din cadrul Consiliului Europei care, deși permite multipla cetățenie, interzice persoanelor ce o dețin să fie eligibile pentru funcții publice, inclusiv pentru funcția de deputat în Parlament. Acest lucru este surprinzător în special pentru că în 2002 și 2003 Guvernul a permis multipla cetățenie, fără a menționa despre eventuale restricții aduse drepturilor politice, a spus la o conferință de presă, acum trei luni, avocatul celor doi reclamanți, Janeta Hanganu.

Conform cercetărilor CEDO, Moldova este singura țară din cadrul Consiliului Europei care, deși permite multipla cetățenie, interzice persoanelor ce o dețin să fie eligibile pentru funcții publice

Fii cu un pas înainte, Abonează-te la ECO!!!

- Știri economice de ultimă oră
- Două ediții lunare specializate, gratuite: ECO Finaciar, ECO Capital Uman
- Istории de succes
- Analize, evoluții și tendințe de pe piață

PM 21749 ECO (pers. fizice)

1 luna	12.26
3 luni	36.78
6 luni	73.56
12 luni	147.12

PM 23749 ECO (pers. juridice)

1 luna	31.20
3 luni	93.60
6 luni	187.20
12 luni	374.40

nr. 146 24 10 2007

ECO magazin economic

Successul tău în afaceri

AXA management consulting

Prețurile la terenurile pentru construcții vor crește cu 10-30%

lora

SOCIETATEA DE ASIGURĂRI

HOLD CARGO

Centrala de la Cuciurgan și-a schimbat din nou acționarii

Tranzacția încă nu este finalizată, din care cauză numele firmei este ținut, deocamdată, în taină

De mulți ani se vorbește despre faptul că Gazprom ar vrea să devină dăcă nu proprietar, atunci acționar important

În prezent, Centrala lucrează cu patru blocuri energetice din cele 12 existente, adică la o capacitate de circa 35%

Sunt purtate negocieri cu proprietarii Centralei în privința reluării livrărilor de energie electrică în Moldova, de pe malul drept al râului Nistru

CURSUL VALUTAR

1 USD = 16.3359 lei

1 EUR = 11.4923 lei

1 RON = 4.8424 lei

1 GBP = 0.4413 lei

1 CHF = 2.2724 lei

IB INVESTPRIVATEBANK

DEPOZITUL TRIO LIDER

TERMEN 12 LUNI

Nr. 4, 31 octombrie 2007

ECO Finaciar ediție lunară

a creditelor ru imobil și construcții perspective bune pe termen mediu

În anul curent, piața creditelor pentru imobil, construcții și dezvoltare se apropie de nivelul de 2,5 miliarde de lei

pe sistemul bancar este una care poate fi atinsă

va fi mai degrabă stabilă în ceea ce privește rata dobânzii la credite, iar desimicorare a acestuia ar putea să fie vorba într-o etapă ulterioară

lei cu piața bancară, în R. Moldova începe să se dezvolte și piața re-bancară a leilor (potențialul imobil)

etapă de început se află și piața leasing-ului imobil

estră de asigurări va trebui să răspundă evoluțiilor de pe piață prin crearea și

la care se potrivește evoluția

anului curent, piața creditelor pentru imobil, construcții și dezvoltare se apropie de nivelul de 2,5 miliarde de lei

pe sistemul bancar este una care poate fi atinsă

va fi mai degrabă stabilă în ceea ce privește rata dobânzii la credite, iar desimicorare a acestuia ar putea să fie vorba într-o etapă ulterioară

lei cu piața bancară, în R. Moldova începe să se dezvolte și piața re-bancară a leilor (potențialul imobil)

etapă de început se află și piața leasing-ului imobil

estră de asigurări va trebui să răspundă evoluțiilor de pe piață prin crearea și

la care se potrivește evoluția

0 800 888 88

Leasing Imobiliar

15%

Nr. 2, 24 octombrie 2007

ECO Capital Uman ediție lunară

clubul managerilor de resurse umane

ul forței de muncă - scant pe termen lung

Fostele țări comuniste din Europa de Est trebuie să investească în oameni

Noile state UE duc lipsă de forță de muncă

La concursul „Chisinau Wine & Spirits Contest 2009” au participat producători din 14 state

La concursul „Chișinău Wine & Spirits Contest 2009”, desfășurat la 14-15 februarie curent, au participat companii din 14 țări care au prezentat 179 de mostre de băuturi alcoolice, comunică Agenția agroindustrială Moldova-Vin.

Potrivit sursei citate, la ediția din anul curent, din numărul total de mostre, peste 50 la sută (90 de mostre) le-a revenit țărilor străine, comparativ cu anul trecut, când această cotă era de 30 la sută.

Directorul general al Agenției agroindustriale Moldova-Vin, Andrei Gurin, a declarat la inaugurarea oficială a concursului că evenimentul este o oportunitate bună pentru a compara vinurile moldovenești cu cele străine și pentru a determina la ce etapă de dez-

voltare sunt producătorii autohtoni.

În urma degustărilor, membrul juriului, reprezentant al Federației Ruse, Alexandr Panasiuc, a declarat că vinurile moldovenești tot mai mult se apropie de cele europene, păstrându-și totodată specificul. De asemenea, vicepreședintele Organizației Internaționale a Vinului (OIV), Reiner Wittkowski, a declarat că locul desfășurării concursului este reușit, precum și organizarea și disciplina. „Sunt sigur

Directorul general al Agenției agroindustriale Moldova-Vin, Andrei Gurin, a declarat la inaugurarea oficială a concursului că evenimentul este o oportunitate bună pentru a compara vinurile moldovenești cu cele străine

că în anul viitor concursul nostru se va desfășura sub patronatul OIV”, a declarat Wittkowski. Rezultatele concursului

„Chisinau Wine & Spirits Contest 2009” vor fi anunțate pe 18 februarie curent, în cadrul Balului Vinului.

Tarifele la transportul de călători pe rutele suburbane și interurbane au fost reduse cu 10 %

Agenția Transporturi a aprobat decizia privind reducerea, în mediu cu 10%, a tarifelor-plafon în transportul auto de călători pe rute suburbane și interurbane.

Potrivit serviciului de presă al Agenției, decizia a fost aprobată în scopul ajustării tarifelor la situația reală de pe piața de transporturi auto, fiind condiționată de scăderea prețurilor la carburanți pe piața internațională și cea internă.

Astfel, din data de 16 februarie curent tarifele-plafon în transportul auto de călători pe rute suburbane și interurbane constituie 0,36 lei/km pentru mijloace de tip comun și 0,38 lei/km pentru mijloace de transport cu scaune capitonate, față de 0,40 și, respectiv, 0,42 lei pentru un km, aplicate în prezent. Conform sursei citate, prin adoptarea acestei decizii, Agenția Transporturilor s-a conformat Metodologiei de calculare a tarifelor pentru serviciile de transportare a călătorilor și bagajelor în traficul urban, aprobată de Guvern, care prevede revederea tarifelor plafonate cel puțin odată în 12 luni. Menționăm că ultima modificare prețurilor la transportul de călători a avut loc în aprilie 2008, când tariful-plafon pentru serviciile de transport a fost majorat de la 30—32 bani pentru un pasager/kilometru până la 40 de bani pentru mijloacele de transport de tip comun și până la 42 bani pentru mijloacele de transport cu scaune capitonate.

Copiii sunt familiarizați cu prevederile Regulamentului circulației rutiere pentru a spori securitatea lor la trafic

Agenții de circulație vor desfășura în această săptămână, pe întreg teritoriul țării, un curs de educație rutieră a copiilor în scopul sporirii securității lor la traficul rutier.

Surse din cadrul Centrului de presă al Ministerului Afacerilor Interne (MAI) au comunicat că orele vor purta genericul „Circulație învățăm, accidente evităm” și se vor desfășura în perioada 16 - 22 februarie pentru a spori responsabilitatea și securitatea la trafic a copiilor care practică jocurile pe carosabil și în nemijlocita apropiere a părții carosabile.

Oamenii legii vor familiariza profesorii cu obiectivele acestui curs, vor intensifica activitățile de prevenire a încălcărilor Regulamentului circulației rutiere, în special în adiacentul grădinițelor și școlilor și vor implica tinerii agenți de circulație la dirijarea traficului la trecerile pentru pietoni

amplasate în apropierea instituțiilor preșcolare și preuniversitare.

De asemenea, vor fi lansate rubrici speciale în ziare și reviste în care vor fi prezentate materiale cu privire la desfășurarea acestor măsuri. În comun cu Uniunea Conducătorilor Auto se vor organiza lecții de familiarizare cu prevederile Regulamentului circulației rutiere, concursuri și mese rotunde.

Potrivit MAI, pe parcursul lunii ianuarie, 2009, traumatismul rutier infantil se menține la un nivel înalt, în această perioadă fiind înregistrate 35 astfel de accidente, ceea ce reprezintă peste 20% din numărul total al acestora. În consecință, au avut de suferit 37 de copii, doi dintre care au decedat. Din vina proprie a copiilor s-au produs 11 accidente, soldate cu șase copii traumatizați.

Nelly Ciobanu va reprezenta Republica Moldova la finala Eurovision Contest Song 2009, de la Moscova

Nelly Ciobanu cu piesa „Hora din Moldova” a acumulat punctajul maxim din partea juriului, a publicului și a televotului la ediția națională a concursului Eurovision Contest Song 2009. Piesa a

fost compusă de Veaceslav Daniliuc, iar versurile sunt scrise de Nelly Ciobanu și Andrei Gagi și va fi promovată prin țările europene, după care va fi interpretată pe scena din Moscova, la cea de-a 54-a ediție a concursului.

Finalistul a fost decis în baza unei cote de 33 la sută a televotului, a juriului și a comisiei de referință a Companiei publice „Teleradio Moldova”. În cadrul Finalei naționale au evoluat 20 de interpreți, iar Nelly Ciobanu a acumulat punctajul maxim - 36.

Pe locul doi s-a clasat Alexa cu piesa „A flight to the light”, cu 27 de puncte, iar locul trei a obținut de formația Sun Stroke Projekt, care a interpretat cântecul „No crime”. În concurs, Olga Tira a acumulat 24 de puncte, Kătălina Rusu -

20 de puncte, Cristy Rouge - 15 puncte, Doina Gherman - 13 puncte, Slavici - 13 puncte, Galina Școda, Ayra, Corbus Albus și Dianna au acumulat câte 12 puncte, Cezara - 11 puncte, Elena Buga și Cristina Croitoru - câte 9 puncte, Brand și Dana Marchitan - fiecare câte 8 puncte, Marius - 6 puncte, Anișoara Balmuș - 5 puncte, iar Veronica Stoll - 0 puncte.

În acest an cea de-a 54-a ediție Eurovision Song Contest 2009 se va desfășura la Moscova după ce interpretul rus Dima Bilan a câștigat trofeul la ediția din 2008. Concursul va avea loc în complexul Sportiv Olympiiskiy din Moscova, în perioada 12 - 16 mai 2009. Dacă va trece de semifinală, Nelly Ciobanu se va lupta și în finală, care se va desfășura pe 16 mai.

Peste 45 de mii de cetățeni moldoveni dețin pașapoarte cu date biometrice

Peste 45 de mii de cetățeni moldoveni au solicitat pașapoarte cu date biometrice pe parcursul anului 2008, a declarat pentru BASA-press Angela Chicu, șefa Biroului de presă al Ministerului Dezvoltării Informaționale (MDI).

Potrivit sursei citate, în Republica Moldova acest tip de pașapoarte a fost introdus aproximativ acum un an, iar printre persoanele care le solicită sunt cetățenii care muncesc peste hotare, persoanele de afaceri, sportivi și oameni care activează în domeniul culturii.

Chicu a precizat că pașapoartele sunt valabile 3 ani pentru copiii sub 14 ani, 5 ani pentru persoanele cu vârste între 14 și 25 de ani, iar pentru adulții de peste 25 de ani, pașapoartele au o valabilitate de 10 ani. Taxa pentru a perfectă actele

de 1 lună este de 1250 de lei, 20 de zile - 1500 de lei, 10 zile - 2000 de lei, 5 zile - 2500 de lei, 24 ore - 2800 de lei, iar timp de patru ore - 3330 de lei.

Sistemul pașapoartelor cu date biometrice a fost elaborat în conformitate cu Planul de Acțiuni R.Moldova - UE. Începând cu 7 februarie 2008 au fost puse în circulație a pașapoartelor electronice cu un nivel sporit al măsurilor de securitate pentru cetățeni moldoveni, la centrele de documentare a populației ale MDI. Primul deținător de pașaport cu

date biometrice eliberat de MDI a devenit la 1 februarie 2008, președintele Vladimir Voronin.

Pașapoartele cu date biometrice nu sunt obligatorii.

Moldova va cheltui 800 de mii de lei pentru concursul "Eurovision Song Contest 2009"

Republica Moldova va cheltui dublu față de anul trecut pentru concursul „Eurovision Song Contest 2009”, ceea ce constituie 800 de mii de lei, bani destinați pentru organizarea concertului propriu-zis, înregistrarea videoclipului piesei câștigătoare în Finala națională și promovarea acesteia în țările europene. Organizatorii ediției din acest an a concursului sunt Compania publică „Teleradio Moldova” și Compania Orange.

În cadrul unei conferințe de presă, organizatorii au menționat faptul că ediția din acest an va apropia organizarea „Eurovision”-ului și a selecției concurenților în Moldova de standardele europene. În acest an vor fi organizate patru spații de filmare. În scuarul Teatrului de Operă și Balet din capitală și în centrul orașului Bălți vor fi amenajate panouri cu transmisiune în direct pentru ca fanii să poată susține concurenții. Compania Orange va oferi posibilitatea de a urmări transmisiunea live a concertului prin intermediul Orange World și a posturilor publice de televiziune „Moldova 1”, „Moldova Internațional” și „Radio Moldova”.

LEGISLAȚIA FISCALĂ

Potrivit prevederilor Legii bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2009:

● Contribuția individuală de asigurări sociale de stat obligatorii datorată de salariații asigurați, angajați prin contract individual de muncă sau prin alte contracte în vederea îndeplinirii de lucrări sau prestării de servicii, de persoanele care desfășoară activitate în funcție electivă sau sînt numite în autorități executive, de notarii de stat, de judecători, de procurori, de avocați parlamentari a crescut cu 1%, constituind 6% din salariu și din alte recompense. Contribuția de asigurări sociale de stat datorată de angajatori va constitui 23% la fondul de salarizare și la alte recompense.

● Angajatorii vor achita contribuția de asigurare socială de stat obligatorie în mărime de 33%, la fondul de salarizare și la alte recompense, pentru asigurarea socială a angajaților lor, care activează în condiții speciale de muncă (lista acestora se conține în Anexa nr. 6 a Legii și vizează o anumită categorie de personal din aviația civilă).

● Totodată, s-a stabilit că agenții economici producători care, conform situației de la 1 ianuarie 2009, nu au datorii față de bugetul asigurărilor sociale de stat și virează integral și la termen suma obligațiilor curente, pot beneficia, la solicitare, în baza acordului încheiat cu Casa Națională de Asigurări Sociale, de o reducere a tarifului contribuției de asigurări sociale de stat obligatorii de la 23% la 20% la fondul de salarizare și la alte recompense, dacă suma contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii, calculate conform tarifului acordat cu reducere, depășește cu 10% suma contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii plătite în aceeași perioadă a anului precedent.

● În cazul asigurării în mod individual, pe bază de contract încheiat cu Casa Națională de Asigurări Sociale, contribuția de asigurare socială de stat va constitui 3708 lei pe an (cu 788 lei mai mult decât în anul 2008).

● Pentru titularii patentei de întreprinzător (cu excepția pensionarilor, invalizilor, precum și persoanelor care se atribuie la alte categorii de plătitori ai contribuției de asigurări sociale de stat obligatorii) s-a prevăzut expres obligația de a transfera la bugetul asigurărilor sociale de stat 3708 lei anual.

• S-a stabilit că contribuția individuală de asigurări sociale de stat obligatorii, virată în plus în bugetul asigurărilor sociale de stat de către persoana asigurată, se va restitui în modul determinat de Guvern. Astfel, a fost lichidată lacuna din legislație, care nu prevedea posibilitatea de a primi sumele contribuțiilor de asigurări sociale de stat achitate în plus.

● A fost înăspriată penalitatea pentru neplata în termen a contribuției de asigurări sociale de stat obligatorii, fiind majorată de la 0,1% la 0,3% din suma datoriei pentru fiecare zi de întârziere.

● Tipurile drepturilor și veniturilor din care nu se calculează

contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii (Anexa nr. 5 a Legii) au rămas aceleași, cu excepția faptului că a fost introdus un punct nou care prevede că nu se vor calcula contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii din compensațiile și indemnizațiile unice pentru absolvenții instituțiilor de învățământ în primii 3 ani de activitate, acordate conform Legii ocrotirii sănătății nr. 411-XIII din 28 martie 1995 și Legii învățământului nr. 547-XIII din 21 iulie 1995. (Legea nr. 262-XVI din 11 decembrie 2008, Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 237-240 din 31 decembrie 2008).

2. Potrivit Legii fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pe anul 2009, prima de asigurare obligatorie de asistență medicală calculată în mărime procentuală la salariu și la alte recompense s-a stabilit în mărime de 7% (3,5 % pentru angajator și 3,5 % pentru salariat). Prima de asigurare obligatorie de asistență medicală calculată în sumă fixă în valoare absolută s-a stabilit în mărime de 2637,6 lei.

(Legea nr. 263-XVI din 11 decembrie 2008, Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 237-240 din 31 decembrie 2008).

3. Ca urmare a completării Legii cu privire la statutul juridic al cetățenilor străini și al apatrizilor în Republica Moldova nr. 275-XIII din 10 noiembrie 1994, a Legii ocrotirii sănătății nr. 411-XIII din 28 martie 1995, Legii cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală nr. 1585-XIII din 27 februarie 1998 și a Legii cu privire la mărirea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală nr. 1593-XV din 26 decembrie 2002, s-a stabilit că cetățenii străini și apatrizii având reședința în Republica Moldova, încadrați în muncă în baza unui contract individual de muncă, precum și cetățenii străini și apatrizii cu domiciliul în Republica Moldova au aceleași drepturi și obligații în domeniul asigurării obligatorii de asistență medicală ca și cetățenii Republicii Moldova, în conformitate cu legislația în vigoare, dacă tratatele internaționale nu stipulează altfel. Astfel, cetățenii străini și apatrizii, încadrați în muncă în Republica Moldova, începând cu 1 ianuarie 2009, indiferent de faptul dacă au domiciliu sau reședință (locuință temporară sau secundară) în Republica Moldova, vor achita prime de asigurare obligatorie de asistență medicală similar categoriilor respective de cetățeni ai Republicii Moldova.

(Legea nr. 259-XVI din 5 decembrie 2008, Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 237-240 din 31 decembrie 2008).

Au fost efectuate modificări în Legea pentru punerea în aplicare a titlului V al Codului fiscal nr. 408-XV din 26 iulie 2001, referitoare la obligația prevăzută pentru unele categorii de contribuabili de a instala și de a efectua încasări prin intermediul terminalelor POS, precizându-se subdiviziunile la care urmează a fi instalate și utilizate la achitare terminalele POS:

● Agenții economici care efectuează comerț cu ridicata și/sau cu amănuntul și/sau prestează servicii al căror volum de vânzări din activitățile menționate a depășit 10 milioane de lei pe parcursul anului 2007 au fost obligați, în termen de pînă la 1 ianuarie 2009, să instaleze terminale POS și să asigure posibilitatea de achitare a plăților prin intermediul acestora în subdiviziunile la care, în aceeași perioadă, volumul de vânzări a depășit suma de 500 000 de lei (cu excepția comerțului ambulant).

● Agenții economici care desfășoară activități conform CAEM diviziunea 55 (hoteluri și restaurante) și diviziunea 50, clasa 50.50 (comerțul cu amănuntul al carburanților), al căror volum de vânzări a depășit 2 milioane de lei pe parcursul anului 2007, sînt obligați, în termen de pînă la 1 ianuarie 2009, să instaleze terminale POS și să asigure posibilitatea de achitare a plăților prin intermediul acestora în subdiviziunile la care, în aceeași perioadă, volumul de vânzări a depășit suma de 500 000 de lei (cu excepția comerțului ambulant).

● Începînd cu 1 iulie 2009, agenții economici al căror volum de vânzări din comerțul cu ridicata și/sau cu amănuntul și/sau din prestarea de servicii a depășit 2 milioane de lei pe parcursul anului precedent sînt obligați, în termen de pînă la 1 iulie a anului imediat următor, să instaleze terminale POS și să asigure posibilitatea de achitare a plăților prin intermediul acestora în subdiviziunile la care, în aceeași perioadă, volumul de vânzări a depășit suma de 500 000 de lei (cu excepția comerțului ambulant).

(Legea nr. 289-XVI din 19 decembrie 2008, Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 237-240 din 31 decembrie)

În anul curent

Va începe indexarea suplimentară a depunerilor bănești la Banca de Economii

Cea de-a doua etapă a indexării depunerilor bănești ale deponenților Băncii de Economii va fi realizată în baza unei hotărâri aprobate de Guvern. Documentul prevede crearea bazei de date a deponenților, care urmează să beneficieze de aceste indexări. A doua etapă a proiectului prevede indexarea depunerilor, care depășesc suma de o mie de ruble, la un raport de un leu pentru 2,5 ruble.

Potrivit ministrului Finanțelor, Mariana Durleșteanu, inițierea celei de-a doua etape a indexărilor se datorează faptului că prima etapă va fi finalizată mai repede decât se presupunea anterior de Executiv, datorită depunerilor mai mici, care urmează să fie indexate în raport de 1 leu pentru o rublă. Astfel, în perioada anilor 2002-2008 de indexarea depunerilor bănești au beneficiat 441 mii de deponenți ai Băncii de Economii, din bu-

getul de stat fiind alocate 349 mln lei. În prezent, se finalizează recepționarea cererilor deponenților născuți în anii 1954-1961, pentru achitarea indexărilor urmînd să fie alocate din Bugetul de stat 43 mln lei.

Totodată, Durleșteanu a subliniat că un alt motiv pentru inițierea unei noi etape de indexare este și numărul mare al deponenților în etate, "care au nevoie de aceste surse". Astfel, din numărul total de deponenți (131,4 mii persoane), care vor beneficia de returnarea surselor financiare în cadrul celei de-a doua etape, 76,7 mii reprezintă persoane cu vîrstă medie de 80 de ani. Moldova este singura țară din spațiul post-sovietic, care a început, în anul 2002, indexarea depunerilor bănești, devalorizate în urma destrămării Uniunii Sovietice.

În țară vor activa 37 circumscripții electorale

În unitățile administrativ-teritoriale din Republica Moldova vor activa 37 de circumscripții electorale de nivelul doi. Câte o circumscripție a fost înființată în cele 32 de raioane din republică, în municipiile Chișinău, Bălți și Bender, precum și în UTA Găgăuzia și o circumscripție pentru localitățile din stânga Nistrului.

Potrivit președintelui CEC, Eugeniu Știrbu, încă nu s-a decis unde vor vota cetățenii din regiunea transnistreană. „Însă pentru aceștia vor fi deschise nu mai puțin de 10 secții de votare, cel mai probabil în aceleași localități ca și în anii precedenți: la Varnița, la Cocieri, la Pârâta, la Doroțkaia și în alte localități. Noi vom face tot pentru ca cetățenii să-și

exercite drepturile lor constituționale”, a precizat Știrbu. Concurenții electorali vor avea câte 50 de persoane de încredere pentru municipiul Chișinău și de la 10 până la 20 de persoane pentru celelalte circumscripții electorale. Potrivit președintelui CEC, persoanele de încredere ale concurenților electorali au aceleași privilegii și imunități ca și candidații la funcția de deputat. „Ei au funcția de a ajuta, de a promova concurenții electorali și ei nu pot fi scoși din funcție pe perioada electorală”, a specificat președintele Comisiei Electorale Centrale.

În total, 28 de formațiuni politice care au fost înregistrate la ministerul Justiției, vor avea dreptul de a participa în scrutinul viitor.

Bugetul alegerilor parlamentare constituie peste 40 mln lei

Organizarea și desfășurarea alegerilor parlamentare din 5 aprilie curent va costa Bugetul de stat 40,427 mln lei.

Potrivit președintele Comisiei Electorale Centrale (CEC), Eugeniu Știrbu, acești bani vor fi cheltuiți pentru întreținerea activității CEC în perioada alegerilor, a Consiliilor Electorale de Circumscripție, a Birourilor electorale ale secțiilor de votare și a birourilor electorale de peste hotare. În particular, 64 la sută din această sumă va fi di-

recționată pentru retribuirea muncii personalului din structurile menționate. Alte 36% vor fi destinate pentru campania de educație civică, tipărirea buletinelor de vot și transportarea acestora prin localități.

Totodată, 800 mii lei vor fi alocate pentru deschiderea secțiilor de votare în ambasadele moldovenești din străinătate.

Eugen Știrbu a accentuat că bugetul alegerilor parlamentare actuale va acoperi în întregime cheltuielile de organizare și desfășurare a scrutinului cu excepția amenajării secțiilor de votare, de care este responsabilă administrația publică locală.

Partidele vor putea cheltui cel mult 12 mln de lei pentru alegeri

Partidele politice, care vor participa la alegerile parlamentare din 5 aprilie curent vor putea valorifica pentru acțiuni electorale 12 mln lei, potrivit plafonului mijloacelor financiare, care pot fi virate în fondul electoral, aprobat de Comisia Electorală Centrală.

Totodată, pentru concurenții independenți plafonul mijloacelor financiare în campania electorală este de 500 mii lei. De asemenea, CEC a aprobat cuantumul creditelor acordate din bugetul de stat pentru concurenții electorali, care este de 32 mii lei pentru partidele politice și 5 mii lei pentru concurenții independenți.

Potrivit secretarului Comisiei, Iurie Ciocan, la alegerile parlamentare trecute plafonul mijloacelor financiare nu a fost încălcat de nicio formațiune politică. Totodată, la scrutinul din 2005 nu au fost solicitate credite electorale.

Actele de identitate ale alegătorilor vor fi marcate cu o ștampilă specială

Birourile electorale ale secțiilor de votare vor marca actele de identitate ale participanților la vot, la alegerile Parlamentului din 5 aprilie, cu o ștampilă specială în vederea securizării procesului de votare. Potrivit reprezentanților CEC, ștampila reprezintă o placă dreptunghiulară cu lungimea de 25 mm și lățimea de 10 mm și are imprimată inscripția „ALEGERI 05.04.09”. Decizia de a institui o asemenea ștampilă a fost luată în urma reco-

mandărilor experților internaționali (IFES, PNUD), care se află în Moldova pentru monitorizarea campaniei electorale, precum și ale Coaliției Civice pentru alegeri libere și corecte „Coaliția 2009”. De asemenea, s-a luat în considerare și opiniile din cadrul consultărilor prealabile cu liderii partidelor politice care au fost înregistrate deja în calitate de concurenți electorali. În cadrul ședinței din 12 februarie, CEC a făcut unele completări ale Regulamentului privind reflectarea campaniei electorale la alegerile parlamentare din 5 aprilie 2009 în mijloacele de informare în masă. Astfel, potrivit modificării, instituțiile private ale audiovizualului care decid să organizeze dezbateri electorale se echivalează în drepturi și obligații cu instituțiile publice ale audiovizualului.

Peste 1200 de deținuți cu drept de vot vor participa la alegerile din 5 aprilie

Persoanele aflate în arest preventiv și cele condamnate pentru infracțiuni ușoare și mai puțin grave au dreptul la vot, în conformitate cu modificările operate la Codul electoral al RM în anul 2008. Potrivit datelor preliminare ale Departamentului Instituțiilor Penitenciare (DIP), în prezent de acest drept beneficiază peste 1200 de persoane, transmite Info-Prim Neo.

Numărul exact al deținuților cu drept de vot urmează a fi precizat până la scrutinul din 5 aprilie 2009. În mod special, urmează a fi stabilită cifra persoanelor aflate în arest preventiv, deoarece numărul celor asupra cărora poate fi aplicat un mandat de arest ar putea să scadă sau să crească, în dependență de săvârșirea infracțiunilor în țară. DIP a început pregătirile pentru organizarea procedurii de votare. A început asigurarea deținuților cu drept de vot cu acte de identitate, în mod special cu Forma nr. 9, așa-numitul act de identitate provizoriu. De asemenea, pe durata campaniei electorale deținuții cu drept de vot vor fi informați cu privire la prevederile legislației electorale de către administrația instituțiilor penitenciare. Către ziua alegerilor, în fiecare penitenciar va fi organizată procedura de votare cu participarea reprezentanților secțiilor de votare teritoriale și a observatorilor electorali, care vor monitoriza derularea procesului de votare.

Regiunea ta. Ziarul tău. Agromediainform.

POȘTA MOLDOVEI

Prețuri de abonare (lei)

PM 21948

9 luni

6 luni

72

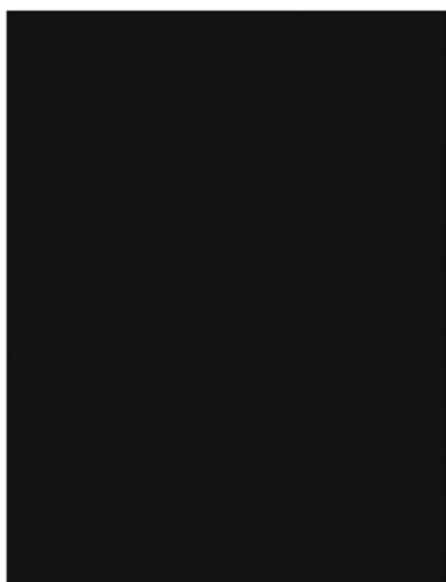
48

Abonamente la ziarul Agromediainform pot fi perfectate în toate oficiile poștale sau la adresa redacției, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 123 „V”

În fiecare ediție veți găsi informații veridice și complete care vor fi de folos la inițierea sau dezvoltarea afacerilor, identificarea noilor parteneri și a piețelor de desfacere. Vor fi oferite recomandări ale specialiștilor pentru diverse situații cu care se confruntă producătorii agricoli, informații despre politicile statului și cele europene în domeniul agriculturii și a afacerilor rurale etc.

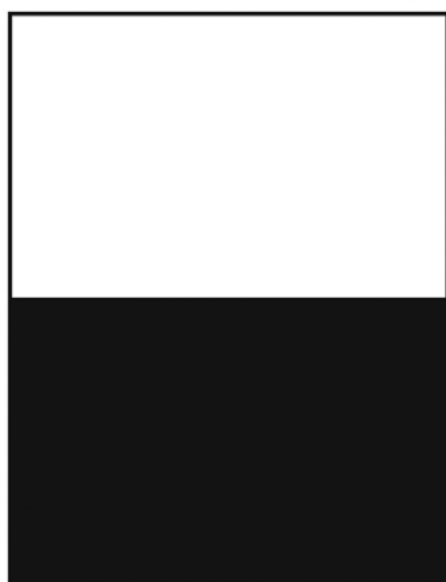

Tarife publicitate

1 pagină: 270 x 390 mm

Interior: 5200 lei
Ultima: 7300 lei

1/2 pagină: 270 x 195 mm

Interior: 2600 lei
Ultima: 3600 lei

1/4 pagină: 135 x 195 mm

Interior: 1300 lei
Ultima: 1800 lei

1/13 pagină: 270 x 30 mm

Interior: 400 lei
Ultima: 560 lei
În fiecare pagină: 4400 lei

Inserturi publicitare: pliante, broșuri etc.

1 leu bucata / pentru o apariție

În cazul mai multor apariții: 0,5 lei / bucata

Pentru calcularea altor module se va utiliza prețul pentru 1 centimetru pătrat de suprafață:

1 cm²: 10 lei - prima pagină
7 lei - ultima pagină
5 lei - paginile interioare

Reduceri:

5 % din suma totală - 3 apariții
10 % din suma totală - 5 apariții
20 % din suma totală - 10 și mai multe apariții

- Doriți să începeți o afacere în domeniul agricol și nu știți în ce domeniu să investiți?
- Doriți să extindeți afacerea existentă și nu sunteți siguri de unde puteți lua credit?
- Doriți să obțineți preț bun pentru producția crescută cu multă muncă?
- Doriți să fiți la curent cu noutățile din Moldova și regiune?

Ziarul „Agromediainform” este ceea de ce aveți nevoie!

Ziarul poate fi abonat în toate oficiile ÎS Poșta Moldovei și la redacție, (+37322) 235698

Regiunea ta. Ziarul tău. Agromediainform.

Departamentul Publicitate și Abonare Agromediainform

Tel.: (+373 22) 235698, GSM: (+373) 69328884 E-mail: publicitate@agroinform.md

AGRO
inform

Publicație Periodică a Federației Naționale a Agricultorilor din Moldova "AGROinform"

Redactor-șef: Alexandru GÎSCĂ
Maketare: Gaby LUCHIȚA

Adresa redacției: MD-2004, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 123 V.
Tel.: 23-56-98
e-mail: publicitate@agroinform.md
www.agroinform.md, www.agravista.md

Comanda nr. 293

Tiparul executat PRAG-3

* OFERTE		
Produs	Cantitate	Descrierea companiei:
Baloji de paie	1 000 unități	Gurău Gheorghe Ialoveni, s.Răzeni, Tel.: (268) 64303, 63663, 0 794 72530
Combină pentru recoltat cereale	1 unitate	Tandorservice Fălești, s. Bocani, Tel.: (259) 78 725, 0 693 57691
Combină pentru recoltat sfeclă	1 unitate	Țurcan Vasile Drochia, s. Antoneuca, Tel.: (252) 27032, 0 780 12222
Ceapă	27 tone	Fanari Ion Comrat, s.Sadic, Tel.: (298) 75230, 079454620
Ceapă	50 tone	Pulbere Oleg Edineț, s. Gașpar, Tel.: (246) 92990, 0 691 44482
Ceapă	5 tone	Musteța Vladimir Căușeni, s.Saiți, Tel.: (243) 23763, 0 699 04980
Ceapă uscata	1 tonă	Ciobanu Igor Glodeni, s. Hăjdieni, Tel.: (249) 56636
Familii de albine fără stupi	10 familii	Cojocari Ion Glodeni, s. Ciuciulea, Tel.: (249) 79391
Floarea-soarelui	nelimitat	Beiu Filip Orhei, s.Susleni, Tel.: (235) 46346, 46968, 0 795 46392, Fax: (235) 24955, 27768
Floarea-soarelui	100 tone	Nuricana Agro Fălești, s.Călinești, Tel.: (259) 61 336, 61 391
Floarea-soarelui	100 tone	Rentier Agro Ungheni, s. Manoilești, Tel.: (236) 73230, 73203, 0 692 83303, Fax: (236) 73230
Floarea-soarelui	60 tone	Solomon Veaceslav Ungheni, s. Valea Mare, Tel.: (236) 34283
Floarea-soarelui	50 tone	Audreia AGRO Glodeni, s. Ciuciulea, Tel.: (249) 79240, Fax: 79429
Floarea-soarelui	30 tone	Bantuș Ion Glodeni, s. Limbenii Noi, Tel.: (249) 70307, 0 687 17124
Floarea-soarelui	20 tone	Ojog Valentina Ungheni, s Buzduganii de Jos, Tel.: (236) 50275, 93762, 0 697 84220
Floarea-soarelui	6 tone	Fedorenco Nicolae Ungheni, s. Buzduganii de Jos, Tel.: (236) 50233
Grâu alimentar	300 tone	Mospur-Agro Fălești, s. Catranâc, Tel.: (259) 68769, 68753
Grâu alimentar	250 tone	Nuricana Agro Fălești, s. Călinești, Tel.: (259) 61 336, 61 391
Grâu alimentar	200 tone	Coriandro-Agro Sângerei, s. Coșcodeni, Tel.: 079579635
Grâu alimentar	100 tone	Audreia AGRO Glodeni, s. Ciuciulea, Tel.: (249) 79240, Fax: 79429
Grâu alimentar	100 tone	Borivas Agro Fălești, s.Glingeni, Tel.: (259)71476, 71319, 079591851
Grâu alimentar	80 tone	Solomon Veaceslav Ungheni, s. Valea Mare, Tel.: (236) 34283
Grâu alimentar	15 tone	Ojog Valentina Ungheni, s Buzduganii de Jos, Tel.: (236) 50275, 93762, 0 697 84220
Grâu alimentar	7 tone	Cazacov Sofia Ungheni, s.Berești, Tel.: (236) 22579
Grâu alimentar	6 tone	Fedorenco Nicolae Ungheni, s. Buzduganii de Jos, Tel.: (236) 50233
Grâu	500 tone	Vindex Agro Orhei, s.Mălăiești, Tel.: (235) 51648, 0 795 35158, Fax: (235) 51648
Grâu	500 tone	Birzoi Alexandru Hâncești, s.Marinfil, Tel.: (269) 23408, 0 671 92569
Grâu	200 tone	Giurgești Agro Orhei, s.Zorile, Tel.: (235) 69530, 0 794 05280
Grâu	100 tone	Musteța Vladimir Căușeni, s.Saiți, Tel.: (243) 23763, 069904980
Grâu	100 tone	Davidal-Agro Râșcani, s. Știubeeni, Tel.: (256) 2-24-84
Grâu	100 tone	Agrogîrla Fălești, s. Navîrneț, Tel.: (259) 73431, 0 692 13297
Grâu furajer	300 tone	Borivas Agro Fălești, s.Glingeni, Tel.: (259)71476, 71319, 079591851
Grâu furajer	200 tone	Taniserv Agro Fălești, s. Sărata Veche, Tel.: (259) 64 441, 0 693 25319
Grâu furajer	100 tone	Stagiona Agro Fălești, s. Răuțel, Tel.:0 691 84454

Produs	Cantitate	Descrierea companiei:
Lucernă balotată	20 tone	Dobzeu Petru Nisporeni, Tel.: (264) 26475, 0 790 47890
Mazăre	5 tone	Agrogîrla Fălești, s. Navîrneț, Tel.: (259) 73431, 0 692 13297
Mere	50 tone	Țurcan Vasile Drochia, s. Antoneuca, Tel.: (252) 27032, 0 780 12222
Pomi fructiferi	100 000 bucăți	Lupanciuc Gheorgii Hâncești, s.Voinescu, Tel.: (269) 23408, 068083841
Material săditor pomicol	20 000 bucăți	Lupanciuc Gheorgii Hâncești, s.Voinescu, Tel.: (269) 23408, 0 680 83841
Pomi fructiferi	18 000 bucăți	Vieru Stefan Căușeni, s. Zaim, Tel.: (243) 72 2 97, 72 5 08, 0 693 80347
Pomi fructiferi	17 000 bucăți	Vieru Vera Căușeni, s. Zaim, Tel.: (243) 72482, 079248531, 079586129
Pomi fructiferi	12 200 bucăți	Tocan Oleg Căușeni, s.Zaim, Tel.: (243) 72540, 079682720
Pomi fructiferi	3 300 bucăți	Capatina Grigorii Căușeni, s.Zaim, Tel.: (243) 72167
Pomi altoiți de persic	700 bucăți	Rusu Mihail Căușeni, s. Ursoaia, Tel.: (243) 42210, 22984
Tufe de trandafir	600 bucăți	Belenciuc Ludmila Ungheni, Tel.: (236) 24268
Tufe de agriș	200 bucăți	Andronovici Grigore Ungheni, s.Condrătești, Tel.: (236) 79265
Porumb	nelimitat	Beiu Filip Orhei, s.Susleni, Tel.: (235) 46346, 46968, 0 795 46392, Fax: (235) 24955, 27768
Porumb boabe	100 tone	Ulinici Maria Nisporeni, Tel.: (264) 23453, 0 795 96327
Porumb	100 tone	Taniserv Agro Fălești, s. Sărata Veche, Tel.: (259) 64 441, 069325319
Porumb	50 tone	Musteța Vladimir Căușeni, s.Saiți, Tel.: (243) 23763, 0 699 04980
Porumb	30 tone	Birzoi Alexandru Hâncești, s.Marinfil, Tel.: (269) 23408, 0 671 92569
Porumb	20 tone	Davidal-Agro Râșcani, s. Știubeeni, Tel.: (256) 2-24-84
Orz	nelimitat	Beiu Filip Orhei, s.Susleni, Tel.: (235) 46346, 46968, 0 795 46392, Fax: (235) 24955, 27768
Orz	100 tone	Coriandro-Agro Sângerei, s. Coșcodeni, Tel.:0 795 79635
Orz	80 tone	Borivas Agro Fălești, s.Glingeni, Tel.: (259)71476, 71319, 0 795 91851
Orz	50 tone	Nuricana Agro Fălești, s.Călinești, Tel.: (259) 61 336, 61 391
Orz	50 tone	Giurgești Agro Orhei, s.Zorile, Tel.: (235) 69530, 0 794 05280
Orz	30 tone	Stagiona Agro Fălești, s. Răuțel, Tel.:0 691 84454
Orz	30 tone	Agrogîrla Fălești, s. Navîrneț, Tel.: (259) 73431, 0 692 13297
Ulei	10 tone	Popovici Tudor Râșcani, s.Recea, Tel.: (256) 24584, 0 694 01008
Tractor MTZ-82	1 unitate	Gurău Gheorghe Ialoveni, s.Răzeni, Tel.: (268) 64303, 63663, 0 794 72530
Prune uscate	100 tone	Coop-NisPrun Nisporeni, Tel.: (264) 23050, 0 671 23050
Prune uscate	6 tone	Ionel Petru Nisporeni, s. Bălăurești, Tel.: (264) 48249, 23857, 0 695 31629

COMERCIALIZĂM RĂSAD
DE TOMATE,
ARDEI și
VARZĂ ÎN CANTITĂȚI NELIMITATE.
Preț negociabil.
Oferim spre comercializare un tractor
UMZ cu cultivator.
Relații la numerele de telefon
(268) 74986, 079576180

Produs	Cantitate	Descrierea companiei:
Varză	7 tone	Farîma Ion Nisporeni, Tel.: (264) 22324, 0 795 75117
Prune uscate	1 tonă	Farîma Ion Nisporeni, Tel.: (264) 22324, 0 795 75117
Semințe de lu- cernă	nelimitat	"CBCIM" Căușeni Căușeni, Tel.: (243) 23763, 0 672 69111
Semințe de lu- cernă	1 tonă	Coriandro-Agro Sângerei, s. Coșcodeni, Tel.: 079579635
Semințe de es- parcetă	nelimitat	"CBCIM" Căușeni Căușeni, Tel.: (243) 23763, 0 672 69111
Semințe de su- danca	nelimitat	"CBCIM" Căușeni Căușeni, Tel.: (243) 23763, 0 672 69111
Semințe de vica cu ovăz	nelimitat	"CBCIM" Căușeni Căușeni, Tel.: (243) 23763, 0 672 69111
Semințe de orz	80 tone	Davidal-Agro Râșcani, s. Știubeeni, Tel.: (256) 2-24-84
Semințe de orz	50 tone	Birzoi Alexandru Hâncești, s.Marinfil, Tel.: (269) 23408, 0 671 92569
Semințe de ovăz	2 tone	Arcadie Camerzan Glodeni, s. Camenca, Tel.: (249) 77339, 0 691 79300
Struguri de masă Moldova	40 tone	Brînzilă Ion Nisporeni, s. Șișcani, Tel.: (264) 23857
Struguri	40 tone	AO "OrhConsInfo" Orhei, Tel.: (235) 24955, 27768, 0 693 15106, Fax: (235) 27768
Struguri de masă Moldova	25 tone	Chira Ion Nisporeni, Tel.: (264) 23857
Soia	15 tone	Gareanca Agro Fălești, Tel.: (259) 2 66 19
Tractor MTZ 82	1 bucată	Tandorservice Fălești, s. Bocani, Tel.: (259) 78 725, 0 693 57691

* CERERI		
Produs	Cantitate	Descrierea companiei:
Caprine	150 animale	Dumitrașcu Ion Hâncești, s.Lăpușna, Tel.: (269) 23408, 51800, 0 680 83841
Floarea -soarelui	500 tone	Gramineus Com Fălești, Tel.: (259) 24483, 0 693 27627
Grâu	20 tone	Sergio & JCM Drochia,s.Gribova, Tel.:0 687 73406
Orz	20 tone	Sergio & JCM Drochia,s.Gribova, Tel.:0 687 73406
Lucernă balotată	150 baloturi	Dumitrașcu Ion Hâncești, s.Lăpușna, Tel.: (269) 23408, 51800, 0 680 83841
Porumb	20 tone	Sergio & JCM Drochia,s.Gribova, Tel.:0 687 73406
Propolis	20 kg	Sergiu Scobioală Fălești, Tel.: (259) 93602, 0 671 48555
Puietți de capșun	nelimitat	Vastadam Fălești, s. Mărândeni, Tel.:0 692 12681
Semințe de floa- rea-soarelui	30 kg	Apostol Constantin Ștefan Vodă, Tel.:0 697 55922
Stupi de albine	10 stupi	Popanu Gheorghe Glodeni, s. Limbenii Noi, Tel.: (249) 75395
Ulei rafinat de floarea-soarelui	100 litri	Bunescu Denis Drochia, s.Miciurin, Tel.:0 695 85163

* Preț negociabil

Mai multe oferte
și cereri găsiți pe
www.agravista.md